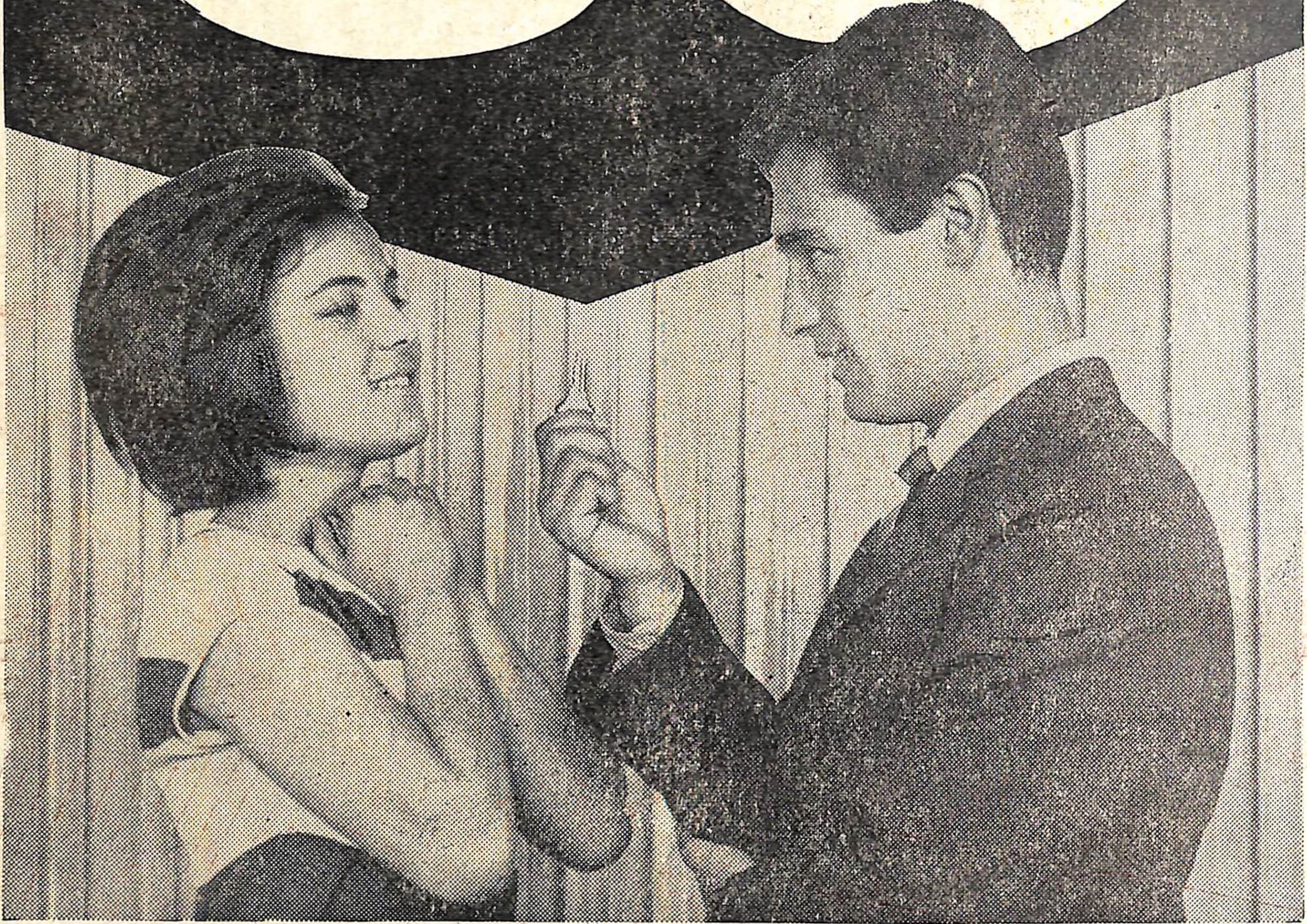

İnönü — Bay Feridun Cemal, lûtfen biraz gülmeyiniz!

DEV ÇEKİLİŞTE
60

apartman dairesi

İstanbulda... Feneryolunda... İŞ Bankası İkramiye Sitesinde 60 Apartman Dairesi: Bugüne kadar yapılan ikramiye çekilişlerinin en büyüğü olan **Dev Çekiliş**'te İş Bankasının dağıttığı Apartman Daireleri yaz ve kış zevkle oturacağınız hayalinizdeki aile yuvasıdır. Bu çekilişte 60 Apartman Dairesinden başka, 5 talihli yüzer bin lira, 5 talihli ellişer bin lira, 10 talihli yirmibeşer bin lira, 50 talihli beşer bin lira, 1000 talihli biner lira kazanacaklardır. Ayrıca 35 000 talihliye de para ikramiyeleri dağıtılacaktır. **Dev Çekiliş**teki İkramiyelerin tutarı tam 7 MİLYON liradır.

TÜRKİYE

BANKASI

PARANIZIN...
İSTİKBALİNİZİN
EMNİYETİDİR

(Faal: 8739—192)

Akbaba
Yıl: 42 Cilt: 7 Sayı: 42 ● Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ ● 15 Ekim 1964

Devlet baba kemerleri sıkmalıdır

HEPİMİZ kendi çevremizde bazı bencil babalar tanırız: Hasta karısının içecek çorbası yoktur, kendisi Amerikan sigarası içer. Çocuğu, okul bahçesinde yüzü kadar sarı bir kış ayvasını dişliyerek açlığını bastırmaya çalışırken, bay peder meyhanede masa donattırır. Sabah, evden çıkarken: «Ne yağ kaldı, ne şeker» diyecek olsalar, öfke ile kapanan kapı ailenin suratında tokat gibi patlar...

Bizim devlet babamız, böylesine katı, böylesine taş yürekli bir baba sayılmaz. Ama çocuklarının üstüne titreyen duygulu bir baba da değildir.

Biliyorsunuz, bütçe açığı, baş döndürücü bir uçurum. Biliyorsunuz, üretim az, tüketim çok. Biliyorsunuz, elimizdeki stoklara, İran'da, Pakistan'da bile müşteri bulamıyoruz. Biliyorsunuz, dış yardım, faizleri kapatırsa ne mutlu. Biliyorsunuz, kalkınma hızı kâğıt üstündeki hesabın yarısı... Sonra, bir idare bozukluğu, bir har vurup harman savurma, bir resmî hovardalıktır gidiyor.

Dışişleri Bakanlığını, baş döviz sömürücüsü diye gösterebiliriz. Elçilik kadroları içinde, erkekli dişili ne dil bilmez, ne bilgi yufkacı hatırlıların - yurdu kalkındıracak - yarınki apartımanları ve otomobilleri için para biriktirdiklerini liste liste saymıyalım. Böylesine bir panoramaya önce sayfamız yetmez, sonra... Sonra da onlar utanmasa bile biz utanırız!

Bu israf harmanında, dışişleri elbet yalnız değildir: İşte Ticaret Bakanlığı, işte Tanıtma ve Turizm Bakanlığı... Gazetelerde, yeni atanan, ya da yer değiştiren ticaret ataşelerinin, basın ataşelerinin, ataşe müşavirlerinin, müdürlerin, kâtiplerin, isimleri, isimleri, isimleri... Ödevleri, ödevleri, ödevleri... Sınıfları, sınıfları, sınıfları sütunlar dolduruyor!

Bu tadına doyum olmaz Hasan'ın böreğine, Millî Eğitim fırınını da katabiliriz. Güya sınır dışı ülkelerde okuyan çocuklarımızın yaşamalarını izleyen devletin gözü, devletin kulağıdır bu teşkilât: Kültür ataşeleri ile.. Ataşe muavinleri ile.. Kâtipleri ile.. Daktiloları ile... Yani her biri bütçeye yüz binlere ve toplumu milyonlara, milyonlara, milyonlara mal olan kadroları ile...

Ama, öğrencilerimizin nasıl yaşadıklarını görebilmeleri için, bu gözlerin çoğu, bu kulakların çoğu birer gözlük ve birer işitme âleti ister. Bu muhakkak. Yalnız yeter mi? O muhakkak değil!

Osmanlı hovardasının türküsü bizim devlet programımız olmuştur sanki: «Vur patlasın, çal oynasın, doldur içelim!»

Devlet Bakanı Malik Yolaç dostumuzun şu Tokyo sefasına ne buyurursunuz?.. Karagözün Yalova sefasından farkı var mı?.. İki güreşçiden birinin «Moralim bozuk» diye kıravatını bile çözmediğini, öbürünün de caddelerde turist gezisine çıktığını gazeteler yazıyor.

Bari dönüşlerinde: «Geyşalarla kuş tüyü yataklarda Japon güreşi» hikâyeleri yazsalar da okuyup eğlensek!

Bu somun pehlivanları ile idareci takımının günlük masrafları ne imiş biliyor musunuz?.. Sade Olimpiyat köyünde yaşamaları için Japonlara verecekleri para, adam başına altı dolar. Türkçesi seksenbir lira...

Giyimi, kuşamı, uçağı, cep harçlığı da caba!..

Bir elensede hasımlarının sırtlarını yere getiren Yaşar Doğular, Saimler, Celâl Atikler kuşağı artık Türk güreşinin şerefli bir hayali oldu. Değil Greko-Romende, serbestte bile Kırkpınar'ın torunları dedelerinin tılsımını kaybettiler...

Biz ise, «Hangi açığımı kapatayım» diye çırpınan Ferit Melen'e, transfer ayında yüzbinlere bir çift ayak alıp satan kulüplerin açıklarını kapat, bütçelerini şişir, idarecilerini besle, ceplerine dolar koy diyoruz!

Devlet teşkilâtını, mutlaka, mutlaka, mutlaka, bilgili, görgülü ve bükülmez insanlardan kurulmuş bir komisyonun sık kalburundan geçirtmeliyiz.

Bugüne kadar, her başı daralışta, çocuklarına:

— Kemerleri sıkalım!

Diyen devlet babadan, belsiz çocukları artık ayni şeyi istiyorlar:

— Kemerleri sıkalım!

Kemerler dar da gelse.. göbekler kemerlere sığmasa da!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Perde arkası

ÇÖZÜM

Günlük gazetelerimiz, Akbaba gibi ciddî yazılardan hoşlanmadıkları için, dünya basınında çıkan ağır makalelere sayfalarında yer vermiyorlar.

Biz ise onlar kadar hafif yayınlardan hoşlanmıyoruz. Bu bakımdan, Kanada'da çıkan International Journal gazetesinde okuduğumuz pek önemli bir makalenin özetini sayın okuyucularımıza sunuyoruz:

Devlet adamları, Kıbrıs bunalımına bir türlü çare bulamıyorlar. Biz, bunun için, tek çare görüyoruz: :

1 — Kıbrıstaki bütün Rumları Yunanistan'a...

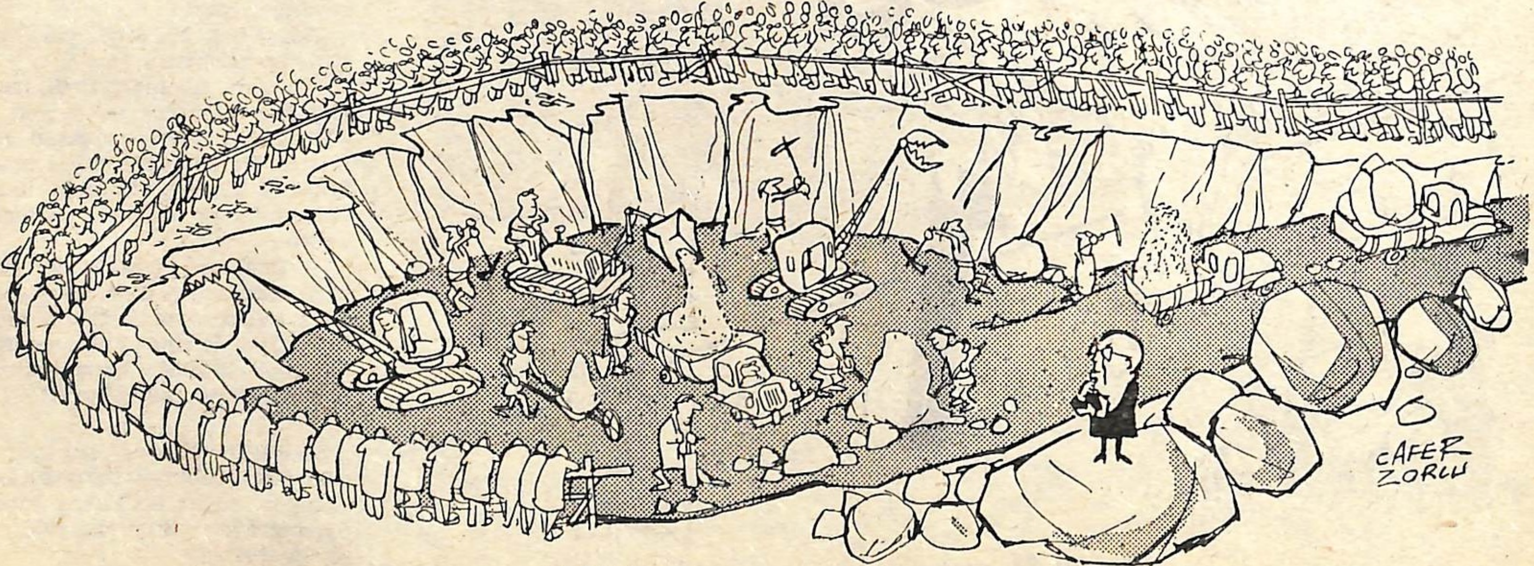
2 — Kıbrıstaki bütün Türkleri, Türkiye'ye...

3 — İsrail'deki bütün yahudileri de Kıbrıs adasına göç ettirmek.

Bu üçlü formül, yalnız Kıbrıs krizini değil, orta doğu krizini de haritadan silecek ve dünyanın bu bölümüne rahat nefes aldıracaktır.

Ama bu o kadar rasyonel bir düşüncedir ki, herkes içinden ister de kimse ağzını açıp söyliyemez!

«Parasız kalan Belediye başladığı işleri tamamlamak için yeni gelirler arıyor.» — Gazeteler —

Haşim İşcan — Tamam, buldum: seyircilerden temâşa vergisi alayım!

Adalardan Yaza Ettik de Vedâ...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

YAZ defterini kapayalı on-beş gün oluyor. Ada sefası, bir pazar akşamı sona erdi... Bu iki aya, ada sefası yerine ada cefası desem daha doğrudur. Ben mi değiştim, dünya mı değişti, bilmem. Belki biraz ben değiştim, biraz da o...

Bir mayıs günü, denize uzanmış iskeleye ayak basınca, bahar ışık olur, çiçek olur, renk olur, içimde pırıl pırıl eserdi. Öylesine cıvıldardı neşem...

Ne demişti Yahya Kemal:

Yâd et ki seviştikti ilâhi adalarda...

Dilimde bu mısrâ, onyedi yaşımın çocuksu hayali içinde düşünürdüm adayı.. O, sevişenlerin «Arz-ı mev'ûdu»ydu bence.. Kutsal bir gönül toprağı!

Edebiyat tarihçilerinin adını bile anmadıkları Mehmet Celâl de, kendi çağı içinde bir ada şairi idi. Sevgilisine, arûz'un dili ile ne güzel sesleniyordu çamlar arasından:

Uzat dudaklarını ey peri dudaklarıma!

Fecr-i Âti'nin Tahsin Nahit'i de bir ada şairidir:

Adanın kırlarında Nisan'dı,
Yolda gördüm, ne hoş hırâmandı,
Karşıdan baktı, gözlerim yandı,
Şarkın ahû kadınlarındandı!

Yine vefasızlığımızın külleri altında kaybolmuş bu şair, gece çamlıkta gördüğü sevgiliye şu güzel mısraı söylüyor:

Yeldirmenin üstünde mi, altında mı mehtap!

Büyük Adanın Dil ve Aşıklar yolu'nu, kelime oyunları ile şu iki mısrâda çizen yine o şairdir:

Aşkı ta ezelden biz bile geldik,
Âşıklar yolundan biz dile geldik!

O yıllarda Alaturkanın en yaygın şarkısı da yine ada üstüne değil miydi?

Adalar sahilinde bekliyorum!

Denizkızı Eftalya'nın gür, Safiye Ayla'nın altın sesi hâlâ kulağımdadır:

Nerede ah o mis gibi leylâklar,
Sararıp solmak üzere yapraklar,
Bana metfen olunca topraklar,
Beni şad et Şadiye başın için!

Ama hiçbir söz, hiçbir ses, bize adayı Yahya Kemal kadar sevdirememiştir:

Issız adalar!.. Bir gece geldik yarınızda,
Sallandık o şen kızla salıncaklarınızda!
Hummalı denizlerden esen rüzgârınızda,
Sallandık o şen kızla salıncaklarınızda!

Şiirimize yeni bir tat getiren bu şarkıyı, düşünmeden, incelemeden severdik. Onun havası bizi büyüler, dil bakımından «Issız adalar»ın sonundaki «lar»ın vezin doldurması olduğunu, bir yere «Gece yarınızda» değil «Gece yarısında» gidileceğini düşünmezdik bile... Bu «Yarınız» başka bir anlamda: Yar, yamaç, uçurum anlamında bile olsa güzel değildi elbet... Hele gece yarısı, salıncak sallanmak, bizim yüzotuz kiloluk büyük şairimizin değil, çağımızın atlet yapılı delişmen gençlerinin bile aklından geçmez!

İşte benim bir yaz geçirmek için ilk adaya gidişim, böyle bir edebiyat serhoşluğu içinde olmuştur.

O zaman adı Yat Kulüp olan Anadolu Kulübüne henüz âza seçilmiştim. Vale, bavullarımı alıp odama çıkardı. Pancurları açtık: İçeriye bahar akşamının enguvan penbesi ve denizin mavi lezzeti doldu...

Ertesi gün, fenerleri pırıl pırıl, atları kızıl yeleli bir araba, beni Viranbağ'a götürdü. Yahya Kemal:

Adalardan yaza ettik de vedâ,
Sızlıyor bağrımız üstündeki dağ,
Seni hatırlıyoruz Viranbağ!

Dememiş miydi?..

Ama yalnız bu değildi adanın büyüsü... Atatürk, o yıllarda henüz Gazi Mustafa Kemal'di... Sık sık gelirdi kulübe... Ben, onu uzaktan, yakından görmüş, sofrasında bulunmuş bir bahtiyarım... Sofrasına çağırılmıyanlar bile onun yanında, onun çevresinde sanırdı kendisini. Öylesine bahçeyi doldurur, etrafı sarar, havası ile kuşatırdı insanı...

Bakardık güneş, Heybeli'nin arkasında bir kor yığını.. Bir masal çobanının dağ başında yaktığı ateş... Bu kızıl sessizlik içinde, gizli bir telâş başlardı garsonlarda. Kulübün Müdürü, rahmetli Cafer Dikmen, gürültüsüz emirler verir, büyük günlerin büyü adamı olurdu...

Sofra, ya dünyanın en güzel beş noktasından biri olan büyük binanın önündeki bahçe çıkıntısına kurulurdu, ya salonun önündeki set üstüne...

Gelenlerin adı, gazetelerin dilinde «Huzuru mutad zevat»dı. Aklımda kalanları sayayım: Şükrü Kaya, Kâzım Özalp, Saffet Arıkan, Kılıç Ali, Salih Bozok, Baş Yaver Rüsuhi...

Sonra, kulüpte bulunanların isimleri bir kâğıda yazılır, kendisine arz edilirdi. O akşam, bu listeden istediklerini seçer, sofrasına çağırırdı Mustafa Kemal Paşa...

İşte, bu akşamların birinde, Hamdullah Suphi Tanrıöver'le Şükrü Kaya yanıma gelmiş: «Reisicumhur hazretleri seni istiyor» demişlerdi.

Anlatılmaz bir mutluluk içinde salona girdim. Ayaktaydı. Ne şık, ne güzel, ne kibar bir çizgi adamdı. Bana, eski bir tanıdığını karşılar gibi, gözlerinin içi sevgi dolu, birbirinden tatlı sözlerle elini uzattı:

— Yemeği beraber yiyelim, dedi... Refikanızı da rica ederim.

Masanın ortasında oturudu daima... Ben, taa sol uca gitmiştim eşimle... Ayakta idi, gözleri dâvetlileri birer birer süzdü, sonra eli ile işaret ederek İzzet Melih'in o günkü eşi Fahrünnisa Zeyit'i sağına, eski Lâzistan mebusu Süleyman Sudi'nin eşi Züleyha hanımı soluna, bizi de tam karşısına çağırdı. Seçkin bir kalabalık vardı o gece: Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Özalp, Ahmet Ağaoğlu, Hamdullah Suphi, Şükrü Kaya, İbrahim Alâeddin, Maarif Vekili Necati, Ali Naci Karacan, Hidayet Karacan, İzzet Melih Devrim şimdi hatırımda kalanlardır.

Konuşma, İbrahim Alâeddin Gövsa'nın İsviçre'deki tahsili üzerine açılmıştı. Gövsa, Atatürk'ün sorusuna:

— Ruhiyat, diye cevap vermişti...

Birinci kadehin henüz dudaklardaki tadı ile Atatürk konuşmayı açtı:

— Öyle ise, anlatınız bize Alâeddin bey: Ruh nedir?

Verilen cevapların hiçbirini yeter bulmuyor, hepsinin bir boşluğunu, bir çürük yanını yakalıyor, yeni bir soru ile karşısındakini sahiden terletiyordu.

Bir aralık kabanın en güzeli Ahmet Ağaoğlu:

— Ama paşam, dedi, hep bizi imtahana çekiyürsün.. Maarif Vekili de burada, ona bir şey sorduğun yok!

Telâşlanan Necatiyi, yine Atatürk kurtarmıştı:

— O icra adamıdır, dedi, nazariyelerle tüketecek vakti yok!

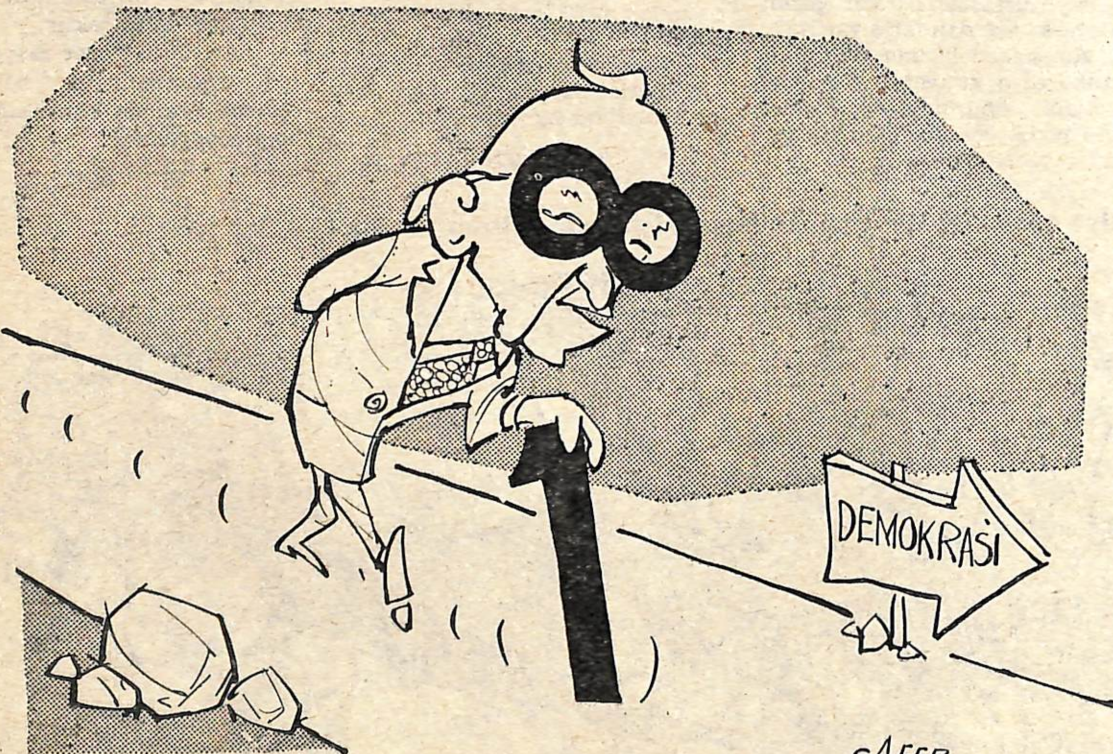
Saat gece yarısını çoktan geçmişti. Herkes tükenmişti artık. Mustaaf Kemal, yüzünde insan gülüşünün en tatlısı, yerinden kalktı.

— Hepinize teşekkürler ederim arkadaşlar, dedi. Ben sorularla sizi zorlıyarak bütün bilgilerinizi söylettim. Yıllarca emeğin mahsullerini bana vermek cömertliğinde bulundunuz!

* * *

Şimdi Büyükada, her pazar, rakı şişesi cebinde, karpuzu koltuğunda, en az iki karısı yanında, bir ayak takımının saldırısı altındadır.

Bu saldırıdan Anadolu Kulübü

İnönü 81 yaşında!

İnönü 81 yaşına bastı..

Satır — Paşam, Gökay partimize geçti...
İnönü — E, bir yaşıma daha bastım!

kurtulmuştur sanmayınız. Sokak demokrasisi onun kapısından da girmiştir.

Beş altı yıl oluyor, bir idare kurulu üyesi, elinde kabuğu üstünde yarım hıyar, kollarını muhabbetle açmış, bahçenin dip köşesindeki hemşerisine koşarak şöyle sesleniyordu:

— Ule Memeeeet!..

Tıpkı caddeler, tıpkı parklar, tıpkı okullar gibi artık kulüpler de disiplinsiz bir hürriyet meydanı!.. Nizamnamedeki yasakların hepsi kâğıt üstündedir: Öğleden sonra çocuklar büyük bahçede oynayamazlar mı?.. Ha ha haaaay! Öğleden sonra değil, gece yarısından sonra bile çığlıklar atarak yeşillikler üstünde koşmaca oynuyorlar... Disiplin kalmadı değil, ana, baba, kalmadı!

Evet, kulübün görgülü, bilgili, aklı başında, az çok dünya görmüş bir müdürü var. Ama çocuklar vatandaş çocuğu değil ki.. Mebus çocuğu ve onların masuniyeti babalarınkinden çok!

Evlâtlarımızı, mevlevî dedesi gibi, her yıl sınıflarda fırıl fırıl döndüren bizleriz!

Eskiden, öğle ve akşam yemeklerini soylu bir batı müziği ile yiyen kulüp âzası, şimdi garson şamatası ve tabak çanak gürültüsü içinde yiyor. Müzik, sadece iş sahiplerine uykuyu yasak eden bir gece işkencesidir: Batının en soytarı cazı, yatak odanızın penceresi altında kaz sesleri, hindi gurultuları, ördek fıslamaları ve horoz çığlıkları kopararak onaltı, onyedi yaşlarındaki kızları, oğlanları, kalça çalkalatan, göğüs titreten yatak odası figürleri ile kıvrandırmaktadır.

Anadolu Kulübü bizim üye olduğumuz bir kulüp olmaktan çıktı, çocuklarımızın keyif çattığı bir gençlik gazinosu oldu!

Evet, yep yeni, rahat, güzel, konforlu bir bina kazandı kulübümüz.. Evet, gece, pencerelerinden Marmara'nın salkım salkım yıldızları dolan bir pavyon yapıldı ortaya bahçeye.. Evet, çocukların ışıl ışıl yüzme havuzu ile Avrupalı bir plâjımız var şimdi... Ama mimarın yapamıyacağı, tabiatın veremiyeceği, paranın elde edemiyeceği bir şeyi eksik bu kulübün: Havası!..

Gittikçe bozulan bu havayı nasıl temizliyeceğiz?

Affedersiniz, unuttum: Şimdi baştan başa adanın havası bu... Adanın da değil, bütün İstanbul'un!

Kulübün dışı içinden berbat: Dünyanın en güzel kıyısı iskele kahvesinde her sandalye bir çinli kazığı.. Üstüne oturur otur-maz başlıyor dürtmeğe: Kalksana!.. Kalksana!.. Çay mı istedin? Bir fincan katran! Kahve mi istedin? Bir fincan zift! Garson mu istedin? On tırnağı on siyah çizgili bir hödük!

Beş altı yıl önce, bu sahilde Yordan bir muhallebici dükkânı açmıştı. Methini duyunca gitmiştim. Geçmiş zamanın meşhur Recep ustası dirilmişti sanki: Dondurmasının, sütlâcının, kazan dibisinin her kaşığında Virgile'in şiirlerini kokladınız.. Süt, öylesine bahar, öylesine çiçekti!

Ama kısa bir süre sonra, adamcağız ağlayan bir sesle:

— Bu son dedi.. Yarından itibaren çarşı dondurması, çarşı sütlâcı, çarşı muhallebisi...

Neden mi?.. Tarife böyle emrediyormuş: Sütü ile, şekeri ile, pirinci ile, ateşi ile ve dünya kadar dükkân kirası ile tabağı altmış kuruşa satılacak...

Eh, belediyemize hak verelim: Artık muhallebiciye de mi gücü yetmesin!

Bir de... Pek sevdiğim Hamamcıoğlu'lar küsmesinler ama dokunmadan geçemiyeceğim: Nedir o Splandit Palas'ın hali?.. Splanditliğine mi güleyim, Palaslığına mı ağlayım, bilmem. Tarih öncesi, dişi tırnağı dökülmüş, derileri soyulmuş bir dev kadavrası en güzel caddenin en güzel yerinde bağdaş kurmuş oturuyor!

A dostlar, paraya kıyıp onarmak işinize gelmiyorsa, yıkıp parselleyiniz: Milyonlar sizi bekliyor!

Ya çok akıllı, ya çok akılsız bir vatandaşın her dalgada boyası çıkan - galiba deniz eğlenceleri için hazırladığı - yüzme havuzuna gelince... Kulağıma fısıldanan banka kredisi oyunlarını şimdilik yazmayım ama, bu kaplumbağa çabası ile gelecek yıl da sivri sinek bataklığı olmaktan öteye gidemez bu havuz!

Evet, bir pazar akşamı yaz defterini kapadım.. İskeleden vapura binerken dudaklarımda yine Yahya Kemal vardı:

Adalardan yaza ettik de vedâ,
Sızlıyor bağrımız üstündeki dağ!

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Ömrüm güzel kızlar arasında geçiyor desem bana kim inanır!

Emniyetteki Dosyalar!

ADNAN VELİ

EMNİYET Müdürlüğünün taşlığından sağa saparak, merdiveni ağır ağır çıkıp birinci kata geldi. Bu merdiven epice uzun olduğu için, Yaşar beyi enikonu yormuştu. Elindeki sigarayı yere atıp ezdikten sonra, kendi kendine söylendi:

— Hem merdiven, hem sigara.. Biz de az değiliz yani

Bir hamle daha yaptı Bu sefer bir solukta ikinci katı buldu. Gene beş on saniye dinlendi. Sonra sola sapıp, odalardan birinin aralık kapısından başını içeriye uzattı. Çekingen bir sesle:

— Başkomiser Talât bey burada mı?.. dedi.

İçerdekilerden biri:

— Buyurun, girin, dedi. Talât bey burada ama, şimdi biraz dışarı çıktı. Beş dakikaya kadar gelir. Oturun şuraya..

Yaşar bey, başını teşekkür makamında öne eğerek gösterilen iskemleye ilişti. Dipteki masada sivil bir memur, önündeki büyük yevmiye defterine evrak kaydediyordu. Onun karşısındaki masada da başka bir memur, arama taramada ele geçen büyük bir saldırmanın keskinliğini ve sivriliğini parmaklarıyla kontrol ediyordu. Bir ara başını kaldırıp ziyaretçiye döndü:

— Sizin bir şikâyetiniz mi var?.. dedi.

— Efendim, bendeniz Başkomiser Talât beye bir hafta önce ifade vermiştim.

— Ne için ifade vermiştiniz?

— Bizim eve, geçen çarşamba bir hırsız girmişti de...

— Ha, hırsızlık hakkında ifade vermiştiniz, öyle mi?

— Evet efendim.

— Nerede oturuyorsunuz siz?

— Bendeniz «Sormagir» de oturuyum.

— Gece mi oldu bu hırsızlık?

— Evet.. Gece yarısından sonra oldu. Bendeniz çarşamba akşamı, «çocukları alayım da, Taksim Bahçesinde biraz gezdireyim» diye niyetlenmiştim. Hanım da, iki gündür evden çıkmadığı için, canı sıkılmış, gezmiye dünden razıymış. Hep beraber çıktık. Taksim'den geçerken büyük oğlan Erdoğan, «ille de sinema» diye tutturdu. İki film birden oynatılıyormuş. Gitsek mi, gitmesek mi diye düşünürken, baktım, hanım da niyeti bozuyor. Uzun etmiyelim, sinemaya gittik. Epicene de eğlendik. Eve döndüğümüz vakit, saat on iki olmuştu. Biraz da evde ayak üzeri oyalandık. Çoluk çocuk yattıktan sonra bendeniz, yarım saat kadar tarih okudum. Bâbıâli Baskınına geldiğim zaman, uyku da adamakıllı bastırdı. Hanım, büyük oğlanla bitişik odada yatar, ben de küçükle beraber berideki odada yatarım. Neyse efendim, yattık, uyuduk.

— Sonra hırsız nasıl girmiş?

— Onu arzediyorum işte.. Havalar enikonu soğumadığı için, biz daha kışlık yorganları çıkarmamıştık. Ama o gece, ayaklarım buz kesildi sanki.. Kafamı battaniyenin içine soktum, gene de kâr etmedi. Baktım ki uyuyamıyacağım, kalkıp, kışlık yorganların durduğu sandık odasına geçeyim dedim. Kapıyı açıp elektriği yakınca, ne görsem beğenirsiniz?. Odanın camı, tuzla buz olmuş Perde, rüzgârdan uçuyor, yatakların da altı üstüne gelmiş.. Ben o manzarayı görünce aklım başımdan gidiverdi.

— Haaa, demek sandık odasının camını kırıp oradan girmiş deyyus?..

— Evet, oradan girmiş. Refikanın odasına koştum hemen.. «Kalk hanım, eve hırsız girmiş» dedim. Refika fırladı yataktan. Ön salonun ışığını yakınca, durum meydana çıktı. Çekmecelerin, büfenin, salondaki bütün eşyanın altı üstüne gelmiş. Hani, insan ilk bakışta, neyin noksan, neyin tamam olduğunu pek anlıyamıyor.

— Anlaşılmaz elbet.. Sonradan belli olur!

— Evet.. Bendeniz de etrafı kolaçan ederken, orta masanın üstünde duran vazoya gözüm takıldı. Meğer kâfir herif, hâşâ huzurdan çiçek vazosunu idrarla doldurmamış mı?..

— Haaaa, iyi bu.. Yakalanması için kolaylık olur!

— Her ne hal ise.. Şöyle eğilip baktım, idrarın köpükleri üstünde duruyor. Bir de elimle yoklıyayım dedim. Soğumamış daha.. Anlaşılan herif, onbeş yirmi idakika önce, yapacağını yapmış, alacağını almış, cehennem olmuş. Giderken de biraz bir şeyler götürmüş.

— Neler götürmüş?..

— Üç dört tane gümüş sigara tablası, sonra efendim, bir tane Kayseri seccadesi, bir tane küçük cep radyosu almış. Çocuğun banka kumbarası vardı, epice de doluydu, onu da almış. Bir kristal şekerlik vardı, onu almış. Dikilmemiş paltoluk bir kumaş vardı, onu almış. Müşir Hasan Râmi Paşanın rahmetli pedere hediye ettiği, üstü altın işlemeli bir kahve fincanı vardı, onu almış. Ha, sonra efendim, mutbaktaki takunyaları almış. Hepsini anladım da, bu takunyaları niye aldığını bir türlü anlıyamadım.

— Polisi şaşırtmak için yaparlar...

— Herhalde.. Neyse, lâfı uzatmıyayım, ev sahibi, bizim üstümüzdeki katta oturur. Telefonu olduğu için hemen ona koştum, uyandırıp durumu anlattım. Eksik olmasın, çok insaniyetli adamdır. Bir koşu telefon rehberini getirdi. Taksim Merkezine açtım telefonu.. Taksim Merkezi «Orası bizim bölgemiz değildir. Galata Nahiyesi başkomiserliğine haber verin» dedi.

— Evet, Sormagir, Galataya bağlandı galiba..

— Bu sefer Galata'ya açtım telefonu. Galata «Sormagir, Beyoğlu Emniyet Âmirliğine bağlıdır» dedi.

— Zaten hepsine Beyoğlu karışır.

— Beyoğlu'na açtım telefonu. «Firuzağa karakoluna haber verin» dediler. Firuzağa karakoluna açtım. Bekçiden başka kimse yok.. Bekçi dedi ki «Beyim, dedi, 33 senelik tecrübeme dayanaraktan söylüyorum, bu hırsız bulunmaz» dedi.

— Niye bulunmazmış?..

— Bekçinin tecrübesi öyleymiş!

— Haltetmiş.. Siz ne yaptınız peki?..

— Bekçi «Bir kere de Müdüriyetteki Nöbetçi Müdüre haber sal» dediği için, nöbetçi müdüre açtım telefonu.. Müdür dedi ki «Bu hırsız nasıl olsa, gideceği yere varmıştır. Bu akşam herifi aramakta fayda yok. Yarın İkinci Şubeye baş vurunuz, yakalarlar» dedi. Neyse efendim, lâfı uzatmıyayım, buraya geldim. Başkomiser Talât Beye çıkardılar. Anlattım durumu İfademi aldı. Evde bir de keşif yaptırdı. En önemlisi vazodaki idrarmış. Emniyet Müdürlüğünün, hırsızların pislik ve idrarlarını çok iyi ayırd eden bir bürosu varmış.

— Vardır.. Lâboratuvar raporları hiç şaşmaz yani..

— Öyleymiş.. Vazodaki idrarı aldılar, lâboratuvara yolladılar. Neticesi ne çıkarsa, ona göre hırsız da yakalanacakmış.

O sırada kapı açıldı. Odadan içeri, Başkomiser Talât girdi. Homurdanarak yerine oturdu. Öfkeli, sinirli bir hâli vardı. Yaşar beyi görmemişti. Adam, ezile büzüle yerinden aklıktı. Onun masasının önüne gidip selâm verdi:

— Beyfendi, rahatsız ediyorum, dedi. Bendeniz, Sormagir'den Yaşar.. Bir hırsızlık olayı münasebetiyle...

— Haaa, anladım.. Ama, sizin evde bulunan idrarı, tahlil için lâboratuvara yollamıştık Daha oradan rapor gelmedi.

Büyük deftere kayıt yapan memur, başını kaldırdı:

— Rapor bu sabah geldi Talât abi, dedi.

— Geldi mi?..

— Geldi.. Burada işte..

— Ver bakayım..

Memurun uzattığı kâğıdı aldı. Biraz inceledikten sonra zile bastı. İçeri giren kadın odacıya:

— İkinci Kısım'dan Niyazi'yi çağır bana, dedi.

— Baştüstüne..

Başkomiser Tâlat tekrar rapora eğildi. Evirip çevirerek biraz daha inceledi. O sırada, İkinci Kısım'dan Niyazi de içeri girmişti. Başkomiser Talât:

— Niyazi, dedi. Hani Sormagir'de sandık odasının penceresinden...

— Bak, ahbap, ben kıskanç bir adamım. Benim baktığım kızlara bakma. Sonra bozuşuruz ha!..

— Evet beyim, vazoya işemişti..
— Rapor geldi. Diyor ki «İdrarda üre normal, renk limon sarısı, Okzalad biraz düşük..
— Okzalad mı düşükmüş?..
— Evet..
— Okzalad... Okzalad... Okzalad düşükse, Pırpır Kemal olabilir bu.. Pangaltı'daki Sarı Nesim de olabilir.. Hacı Hüsrev Mahallesinden Verem Tarık da olabilir. Bir de, Yabandomuzu Kâzım olabilir!
— Kâzım'ın Albümin'i nasıl?..
— Albumin'i fazlaydı ama, yirmi gündür perhize girmiş eşşoğlu eşek.. Haberini aldık bunun. Et, yumurta, ekmek yemiyormuş. Sırf tuzsuz patatese dökmuş işi.
— Öyleyse o da olamaz.. Başka kim var?
— Beyim, tortu yapmış mı idrar?..
— Hafifçe bulanık diye yazılı..
— Tepeüstü'ndeki Serkis olmasın bu?
— Serkis mi?.. Bulanık mıdır onun idrarı?..
— İki aydır kum döküyor beyim.. İçmelere gitti de, üç vak'a yaptı orada, bilmiyor musunuz?..
— Haaa.., anladım.. Ama onun idrarı hafif kanlı geliyor.
— Yok beyim, hafif değil. Enikonu kanlı.. Eylülde büyük taşı düşürdükten sonra, iltihap başlamış böbreğinde.. Şimdi, sırf kan işiyor diyorlar.
— Ama raporda «rengi limon sarısı» diye yazılı..
— Hımmmm... Öyleyse, o da değil.. Bu deyyus, olsa olsa Bulgar Osman olabilir.
— Olamaz.. Bulgar Osman, bir yere işerken, muhakkak eline toz şeker alır da işer. İdrarda şeker yüksek çıksın da, polis şaşırsın diye!
— Evet, tamam..
— Hem sonra, Bulgar Osman yirmi gündür içeride..
— Ha, öyle ya.. Taksim Kilisesine girmişti. Hâkim tevkif kesmiş miydi ona?..
— Hem de şıp diye..
Niyazi biraz düşündü:
— Beyim, dedi, siz şu raporu bana verin de, bütün gece işçilerinin idrar dosyalarını çıkarayım önüme, suçluyu hemen bulayım..
— Peki, al raporu.. Cevabını yarın bana ver..
Niyazi kâğıdı alıp dışarı çıktı. Komiser Talât Yaşar beye döndü:
— Bey kardeşim, dedi. İki gün sonra gel, suçluyu yakalıyalım!
Şikâyetçi, biraz karamsar görünüyordu:
— Bulunabilecek mi acaba beyfendi?.. dedi.
— Bulunabilecek de lâf mı yani?.. Elimizde bunca idrar dosyası, bunca kazurat dosyası olduktan sonra, evel Allah, hiçbir hırsızlık sekmez buradan.. Polis, Lâboratuvarla çalışmıya başladıktan sonra, bu işin lâmı cimi kalmamıştır artık. Yalnız şu var ki, biz, her hırsızın idrarını ele geçiremiyoruz. Çünkü bazı idrarların dokunulmazlığı vardır. Anladın mı bey kardeşim?.. Sokul biraz şöyle.. Sen gene bu lâfı benden işitmemiş ol.. Aramızda kalsın. Çünkü kanun diyor ki «Devlet memuru politika ile meşgul olamaz» diyor, anladın mı?..
Yaşar bey boynunu büktü:
— Anlamaz olur muyum beyfendi?. dedi. Polis, falanca kulübün, filânca lokalin, falanca paviyonun aptesanelerine el koyduğu gün, bu memleket kurtulmuş demektir. Plân da ondan sonra gelir.. Yani, önce aptesane, sonra plân.. Bizim hırsızın yakalanmadığını öğrenmek için, ne zaman geleyim efendim?..
— Haftaya pazartesiye gel kardeşim.
Yaşar bey gülümsiyerek odadan çıkarken, Başkomiser Talât da arkasından sağ gözünü kırpıp bir sigara yaktı.

Adnan VELİ

«İzmirde bir gece kulübünde kendisini ata soyduran striptiz yıldızı sınır dışı edildi.»
— Gazeteler —

— Kendisini ata soydurduğu için sınır dışı ediyorlarmış...
— Kabahat onda... Eşeklere soydursaydı!..

ELDE DEĞİL

Bu masada bir ben, bir sen,
Kadehteki mey'im senin!
Müzik ile yetinirsen
Aşk üfliyen ney'im senin!
* * *
Kesinlikle inan şuna:
Sensiz günler pek boşuna...
Bende giden en hoşuna
Açık söyle neyim senin?
* * *
Susmak nene, kızmak nene?
Uysal ol da sevilsene!
Yakışmıyor hiç şivene:
(Hayır!) gibi sözler senin!
* * *
İkimize yetmez aylık,
Arayalım bir kolaylık,
Venüslüğe koy adaylık,
Sandık senin, reyim senin!
* * *
Kesem senin, kürküm senin,
Kalbim senin, mülküm senin,
Yanık kokan türküm senin,
Hasılı her şeyim senin!
* * *
Başında hep kavak yeli,
KUTLU sana ne demeli?
İstiyorsun en güzeli,
İşin yok mu Beyim senin?

Salâhattin KUTLU

— Teşekkür ederim... Uyumayan bir siz varsınız!
— Bunların horultusundan uyuyamıyorum ki!..

PAZARTESİ :

İnönü 81 yaşına girdi. Gelini:

— **İnşallah yüzüncü yaşınızı da kutlarız...** deyince:

— **Daha gençsin, görürsün...** demiş.

Biliyorsunuz, bu nükte Bernard Shaw'a aittir. Ama İsmet Paşaya da yakışmış doğrusu. Çünkü İsmet Paşa da, Shaw gibi uzun ve şöhretli yaşamanın sırrını çözmüşlerden...

Ve Paşanın bu seksen birinci doğum gününde, altı adet milletvekili Halk Partisine geçmiş. Bu ekibin başında ünlü ve şöhretli F. K. G. var. Yani Fahrettin Kerim Gökay. İnönü bu altı adet milletvekilinin teker teker elini sıkıp:

— **Bu bana yaş günü hediyesi...** demiş.

Böyle hediyeye can kurban bir politikacı için... Ama İsmet Paşa o türlü politikacı mı? Yani kelle hesabına bakıp da C.H.P. nin kuvvetlendiğini sanacak cinsten politikacı mı?

Hiç sanmıyoruz.

81 inci yaşa basan İnönü, yaşa basacak çeşitten bir adam değildir.

SALI :

Dışişleri Bakanlığı yabancı ülkelerdeki memurları için bir **«Sosyal Davranış Kılavuzu»** yayınlamış.

Bu kılavuzun gösterdiklerinden birkaç madde:

«Dış hizmette kadın eşler ketum olmalıdır.»

Genç okurlarımız belki bilmezler diye açıklıyoruz: Ketum olmak, ağzısıkı olmak demek. Kadınların ağızlarının gevşekliği ise tecrübeyle sabit olduğundan kılavuzun bu maddesi işe yaramaz. Devam edelim:

«Maiyet memurları, dâvette şeflerini selâmlamayı unutmamalıdırlar.»

Unuturlarmış gibi... Şeflerinin önünde kırk perende atar ayol memur... Selâm vermek ne demek! Bel kırar, temennah çakar. Kılavuzun bu maddesi de lüzumsuz. Devam edelim:

«Yüksek rütbeli bir memur odaya ilk girer, ilk çıkar.»

Görülüyor ki bu kılavuz, ketebe sınıfının zaten alışkın olduğu öğütler veriyor. Bu arada bir de dışişleri mensuplarının nasıl gülümseyeceklerini de öğretse...

Çünkü gazetelerde çok sayın Dışişleri Bakanının fotoğraflarını görüyoruz. Gülmüyor, dişlerini gösteriyor. Biraz gülümseme talimi yapması gerek... bu bir.

Bir de dışişleri mensuplarının, hele en yetkili koltuklarda bulunanların, **«şüpheli eşhas»**la umumî yerlerde görülmeleri, samimiyet kurmaları yakışık almaz. Bunu da kılavuza - eğer eksik - kalmışsa ilâve etmeli... bu da iki.

ÇARŞAMBA :

Alain Delon'u tanır mısınız? Sanırım tanırsınız. Çağımızın Rudolf Valentino'su dersem yaşlılar anlar, gençlere ise zaten anlatmak gereksiz. Bu yakışıklı ve genç - henüz 28 yaşında - ile bir konuşma yapmışlar televizyoncular. Ve Alain Delon'a:

— **Alain Delon'u anlat!** demişler.

Alain Delon:

— **İtiraf etmeliyim ki, diye başlamış, hiçbir şey bilmiyorum. Cahilim. Hayatım boyunca bir şeyler öğrenemedim. On sekiz yaşımda iken Hindiçiniye gitmiştim. Başkalarına yaptıkları gibi beni de kültür testine tâbi tuttular. Neticede tın tın çıktım. Fransız olarak eşhel kaldım. O kadar ki bugün bir mektup yazsam, 50 yanlışım çıkar. Anlatabiliyor muyum?**

Ve röportajı yapanlar:

— **Evet, Alain, çok iyi anlatıyorsun...** diyorlar.

Doğrusu Alain Delon'un bu sözlerini dinleyenler, kendisinde eski Yunan bilgesinin:

— **Bir şey biliyorum, o da hiçbir şey bilmediğimdir... Hikmetini görüyorlar gibidir.** Bu da bir erdem... Nitekim Delon:

— **Gerçekten aktör olduğuna inanıyor musun?** sorusuna:

— **Mon Dieu!** diye cevap veriyor, **ne sual! Bana insan olup olmadığımı sorsan, bilmiyorum derim.**

Eh... Alain Delon reklâm için böyle konuşmuyorsa kendi kendisini bir «nefis muhasebesinden» geçirebiliyor demektir. Bu da herkese nasip olan şey değildir.

PERŞEMBE :

Urfada bir milyoner 25 kuruş için bir ayakkabı boyacısını öldürmüş. Önce ayakkabısını boyatmış. Sonra da boyacının 25 kuruş fazla istemesine sinirlenmiş çekerek 7.65 lik tabancasını:

— **Grav, grav, grav...**

Bu haberi gazetelerde okuyanlar bir milyoner için 25 kuruşun ne değer ifade ettiğini düşünmüşlerdir. Bizim atasözleri arasında para ile ilgili olanlar pek çoktur:

— **Para isteme benden buz gibi soğurum senden...**

— **Para tükendi, dükkân kapandı...**

— **Parayı veren düdüğü çalar...**

— **Paran çok ise kefil, işin yok ise şahit ol...**

— **Para var ise celep kulun, para yoğise han tuman yolun...**

— **Paranın yüzü sıcaktır...**

— **Paralı adamdan dağlar bile korkar...**

Bunların içinde katil milyonerin durumuna uyan pek yok... Yirmi beş kuruş için cinayet işleyen fakirlerin yanısıra yirmi beş kuruş için adam öldüren milyoner de bulunurmuş demek... Hasisliğin bu derecesini romanlar da yazmaz artık... Ama hayat romanlara bile sığmayan bir gerçek romanın tâ kendisi değil mi!

Perşembe'yi Bacon'ın sözünü anarak bitirelim:

— **Para iyi bir uşak, kötü bir efendidir.**

CUMA :

Bir İstanbul sabah gazetesinde şöyle bir başlık gördük:

— **Jandarma dayağı geri mi geldi?**

Ve şaştık kaldık bu soruya...

Jandarma dayağı bir yere mi gitmişti ki, geri gelsin?

Hayır... Hiçbir yere gitmemişti. Hazret karakolların peykelerinde pinekleyip duruyor. Sırası geldikçe karakola düşen vatandaşları ıslatıp gene peykesine uzanıyordu. Rahat ve güvenli yeri bulmuş, sırtını devlet babaya dayamış memur gibi karakoldan dışarı bir adım attığı yok. Arasıra memleket içi gezilere çıktığı görülmüştür, ama başka ülkelere hele Batı ülkelerine kabul etmedikleri için sınırdan dışarı çıkamaz. Pek hak ettiği inceleme gezilerine katılamaz. Onun için gazetenin:

— Jandarma dayağı geri mi geldi? sorusunu hayretle karşıladık. Gitmez mübarek... Cennetten çıkmadır ama, en çok bizi sevdiği için gelmiş Türkiye'de yerleşmiştir. Ne bir yere gideceği vardır, ne de geri döneceği...

CUMARTESİ :

Müjdeler olsun 16 milyon kişi okuma-yazma bilmiyormuş Türkiye'de...

Müjdeler olsun diyoruz. Çünkü biz daha da çok sanıyorduk. Nitekim bu haberi bir Millî Eğitim yetkilisinden alarak yayınlayan İstanbul gazeteleri, Türkiye'deki okuma - yazma bilmezlerin sayısını yüzde 61,2 olarak bildiriyorlar. Bu hesaba göre 30 milyona vardığımızı ya da yaklaştığımızı kabul edersek gene de alfabesizlerin sayısı 18 milyona çıkar. Ne utanılacak bir durum!

Biz bu yolda Guatemala, Hindistan ve Afganistan'dan önce geliyormuşuz. Demek ki alfabesizleri bizden daha fazla olan üç millet var.

Ne kadar övünsek yeri!..

Cumhuriyetin onuncu yılında gururla söylediğimiz bir marş vardı:

— **On yılda on beş milyon genç yarattık her yaştan...**

Ne güzel göürlermiş onlar... Şimdi biraz gayret etsek söyleyeceğimiz marş:

— **Kırk yılda yirmi milyon cahil çıkarttık baştan...** olacak.

Atatürk'ün öldüğüne her gün bir parça daha mı inanacağız!

PAZAR :

Kıbrıs meselesi yüzünden en çok tenkide uğrayanlar bizim hariciyeciler. Her bakımdan eleştirmeye uğruyorlar, iğneleniyorlar. Geçmiş bir kafayla, ve eski metodlara göre çalıştıkları söyleniyor. Diplomaside gerekli yetenekleri elde eden çok az hariciye memurumuz bulunduğu söyleniyor, ve daha birçok şeyler söyleniyor.

Gerçek olan şu ki dünün diplomatı ile bugünün diplomatı arasında çok fark var. Dünün diplomatı bir kurnazlık ve kibarlık havası içinde ne koparırsam kârdır diye işe girişen adamdı. Bugünün diplomatı prensiplere göre, ve bir dünya görüşüne öncelik tanıyarak dâvasını tutan adamdır. Taleyrand-devri ile bugünün elbette bir farkı olacak. Geçmiş diplomatı tarif ederken:

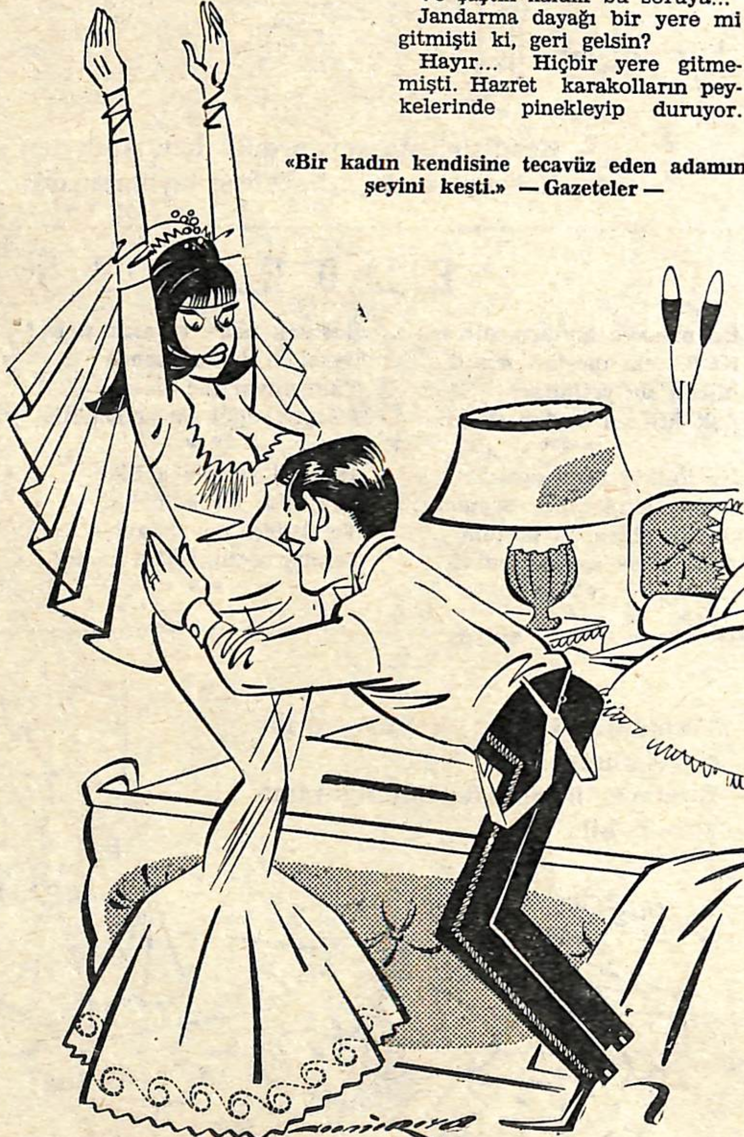
— **Diplomat kadınların doğum günlerini hatırlıyan, ama yaşlarını unutan adamdır...** derlerdi.

Kont Kavur ise:

— **Diplomatları kandırmanın yolunu buldum: Hep doğruyu söylüyorum, hiçbir zaman bana inanmıyorlar...** diyordu.

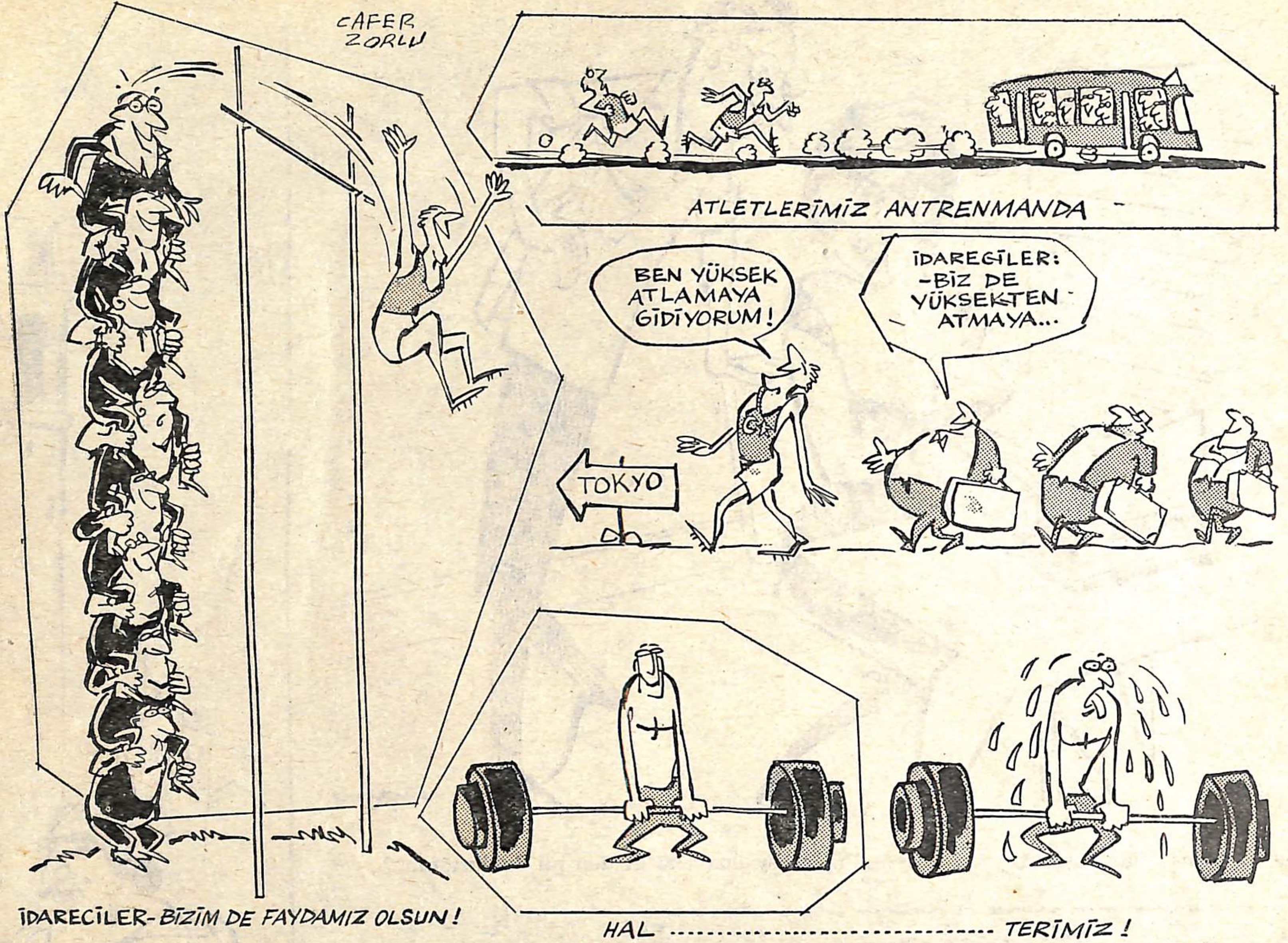
Bugünün diplomatı doğruyu söylemenin, hem de cesaretle söylemenin dünyasında yaşıyor. Katakulli devri bir zaman gelecek bütün bütüne tarihe karışacak... Biz o günleri görecek miyiz? Kimbilir. Ama dünden bugüne geliş, bugünden yarına gidişin aynasıdır.

«Bir kadın kendisine tecavüz eden adamın şeyini kesti.» — **Gazeteler** —

Damat — Ne olur ne olmaz güzelim, bir üstünü arayım!.

Tokyo Olimpiyatlarından Notlar...

Yavrum, şekerim, tontonum

KONUYU nasıl vereceğimi, ne diyeceğimi bilemiyorum. Düşündükçe, o sahneleri kafamda canlandırdıkça tüylerim diken diken oluyor, iğreniyorum. Osmanlılık deyin, şarklılık deyin, terbiyesizlik deyin, küstahlık deyin, ne derseniz deyin.

Vatandaşın işi vardır bir bakanlıkta. En ciddî biçimde giyinir, çok ciddî bir biçimde dikilir Bakanın karşısına ve durumu gayet ciddî bir dille anlatır. Bakanın konuşma tarzı tıpatıp şöyledir:

— Evet evlâdım... Olmaz çocuğum... Yapamam kızım... Güleğüle yavrum... Peki şekerim...

Oysa, karşısındaki vatandaş ya bir öğretmendir, ya bir müdürdür, ya bir şeftir, ya bir sanatçıdır, şudur budur. Erkekliği, kadınlığı ayrı hikâye...

Bir genel müdürün karşısına çıkarsınız, gayet ciddisiniz, derdinizi anlatırsınız. Genel müdür başlar,

— Olur şekerim... Peki yavrum... Yapamam valde hanım... Olmaz kızım... Güleğüle evlâdım... diye sayıp dökmeğe.

Yüksek öğrenim yapmışsınız, öğretmensiniz, müdürsünüz, memursunuz, sanatçısınız.. umurunda değildir adamın! Sanki kırk yıllık aile dostusunuz, kadeh arkadaşı, çanak arkadaşısınız, sanki babasının oğlusunuz. Demez ki, karşımdaki kişi de en az benim gibi biridir, belki kültür düzeyi benden yüksektir; hem, şu oturduğum yer babamın sediri değil, bir devlet dairesidir. Hayır, düşünmez bunları! Karşısındaki vatandaş kadınsa, «abla, kızım, evlâdım, çocuğum, kardeşim, hanım, hanım kızım» diye hitabeder; erkekse, «oğlum, evlâdım, çocuğum, delikanlı, kardeşim, bey kardeşim, aslanım» diye...

Bakanı, genel müdürü, daire müdürü, şube müdürü, müfettişi böyle konuşur da, ötekiler başka türlü mü konuşur?.. Hayır! Kademe kademe, onlar da hep ayni ağzı kullanırlar.

Bakkala uğrarsınız, bakkal başlar,

— Vereyim abla... Şundan al abi... Ucuzdur kızım... Amma da kibarsın be hanım!.. Get işine be abla...

Bir mağazaya girersiniz, tezgâhtaki genç,

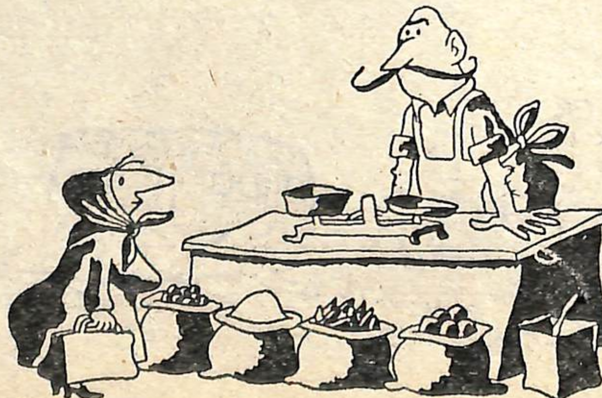
— Hele bi bakın hanım teyze!.. Olur be ağbi... Çok yakıştı ablacığım... Beğenmedin mi dayı?.. Gözün tutmadı mı anne?.. Ne istiyorsun babacığım?.. Başkasını vereyim teyzeciğim... diye konuşur.

Otobüse binersiniz, posbıyıklı biletçi,

— Bilet aldın mı amca?.. Paranın üstünü verdim mi abla?.. Ulan, arkaya be!.. Sana diyorum efendi!.. Bu yana geç hanım teyze!.. Kör müsün, arkası boş!.. diye konuşur.

Sokak satıcısı en ağza alınmıyacak sözlerle seslenir insana. Bekçisi öyle, polisi öyle, jandarması öyle...

Ondan sonra da kalkar bizim eğitimcilerimiz, pedagoglarımız, aklıevvellerimiz, «efendim, terbiye kalmadı çocuklarımızda» diye yaygarayı basarlar. Ondan sonra da, bıyığı yeni terlemiş çocuk külhanlık taslar sokakta, önüne çıkan kadına, kıza sarkıntılık eder:

— Yesinler seni yavrum!.. Kölen olayım abla!.. Ne yana şekerim-... Mala bak mala!..

Bakanı, genel müdürü, müdürü, birader, hemşire, kuzum, şekerim, aslanım, kızım, oğlum, hanım kızım diye konuşursa, sokak serserisi de elbette ki «yiyim seni abla» diye konuşacaktır. Ben bu bakımdan, bakanla, genel müdürle, müfettişle sokak serserisi arasında hiçbir ayrım görmüyorum.

Karşısındaki vatandaşa yavrum, kızım diye hitabeden o efendiyi burnundan tutup. soracaksın:

— Neyin olurum ben senin? Anan mıyım, baban mıyım, oğlun muyum, kızın mıyım, bacanağın mıyım, neyinim? Hem, şu senin oturduğun koltuk kimin malı, burası neresi? Ya aklını başına alırsın, ya da defolur gidersin!

İşin kötüsü, bu kendini bilmezlerin davranışlarını içtenlik, yakınlık, büyüklük sanan salaklar da var.

— Aaa, diyorlar, samimiyetinden öyle konuşuyor o, kardeşim. Ne var bunda?

Ne dersiniz sevgili okurlarım, kardeşlerim, tosunlarım, yiğitlerim, arslanlarım?..

Ne dersiniz şekerlerim, lokumlarım, fındıklarım, fıstıklarım, iyi muzlarım?..

Ne dermiş Salamon:

— Boyle saraya boyle süpürge!

Eeeeh, böyle bakana, böyle müdüre, böyle esnafa da böyle yazar!.. Değil mi arslanlarım, kaplanlarım, nonoşlarım?..

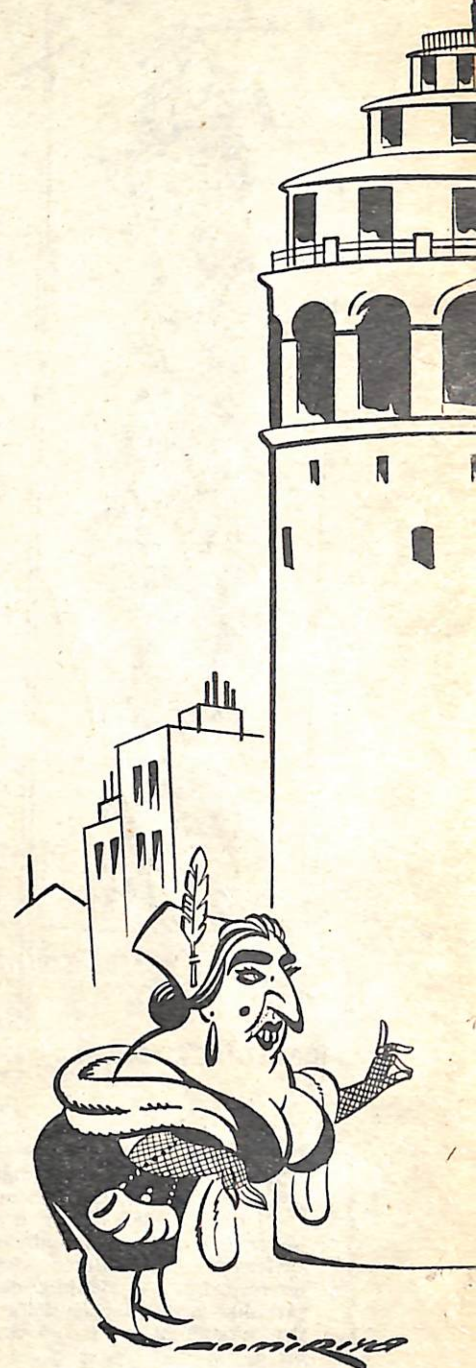
Hüseyin KORKMAZGİL

«Memurlar her sene mal beyannamesi verecekler..» — Gazeteler —

— Ooo, maşallah bayan Leylâ... İki yıllık mal beyannamesi birden mi doldurdunuz?..

Galata Kulesinde turistik gazino,

— Ah tontonum, müsaade et, şuray
yım, eğer iki yılda Belediyenin
na da Benli Sürpik demesinler!..

Züğürtlüğe yergi

Öyle fayrap ettik ki bütçeyi sorman dostlar,
Açıldı da kapısı, kapanmıyor han gibi!
Bu gidişle bilemem ne olacak halimiz?
Ne yapmalı dünyada yaşayıp hayvan gibi!

Gülmeyi, eğlenmeyi unuttuk tâ ezelden,
Bu züğürtlükle nasib alınmıyor güzelden.
Eller Şopen'i dinler, biz en köhne gazelden
Bir «yâ meded!» duyarız acemâşiran gibi!

Bize midir feleğin daim cilvesi, nazı?
Suyunu biz veririz âlem toplar kirazı!
Kâinatın vallahi bütün derdi, marazı
Üstümüze çullanmış yağlı pehlivan gibi!

Siyami! Katırların vur mıhına, nalına!
Kim isterse gocuna, kim isterse alına!
Sakın itibar etme hele dünya malına:
Üç kıymetli yavrun var, her biri dalyan gibi!

Siyami ÖZEL

İğne

Ahmet, yirmi yaşına gelmişti ama, hâlâ akıllanmamıştı. Her gördüğünü merak ediyor, her şeyi karıştırıyordu. Bir gün kırda gezmeğe çıkmıştı, otların arasında, top gibi yuvarlak bir şey gördü, her zamanki merakı ile onu elindeki sopa ile ordan burdan dürtüklemeğe başladı. Bir anda ne olduğunu anlayamadan yüzlerce arının etrafını sardığını gördü. Yüzü gözü şiş bir halde kendini önüne gelen ilk kapıdan içeri attı, karşısına tesadüfen bir doktor çıkmıştı:

— Aman, dedi, çabuk yetişin, arıların iğneleri beni mahvetti...

Doktor hiç telâş etmeden cevap verdi:

— Şimdi bir iğne yaparız hiçbir şeyiniz kalmaz...

Korktuğu şey..

Yetmişlik ihtiyar kuvvetli ve dinç olmasına rağmen bir gün felç olup yataklara düşeceğinden korkuyordu... Evinde dostlarına ziyafet verdiiği bir gece, kendi kendine mırıldandı:

— Tamam korktuğum başıma geldi... Sol bacağım hiçbir şey hissetmiyor...

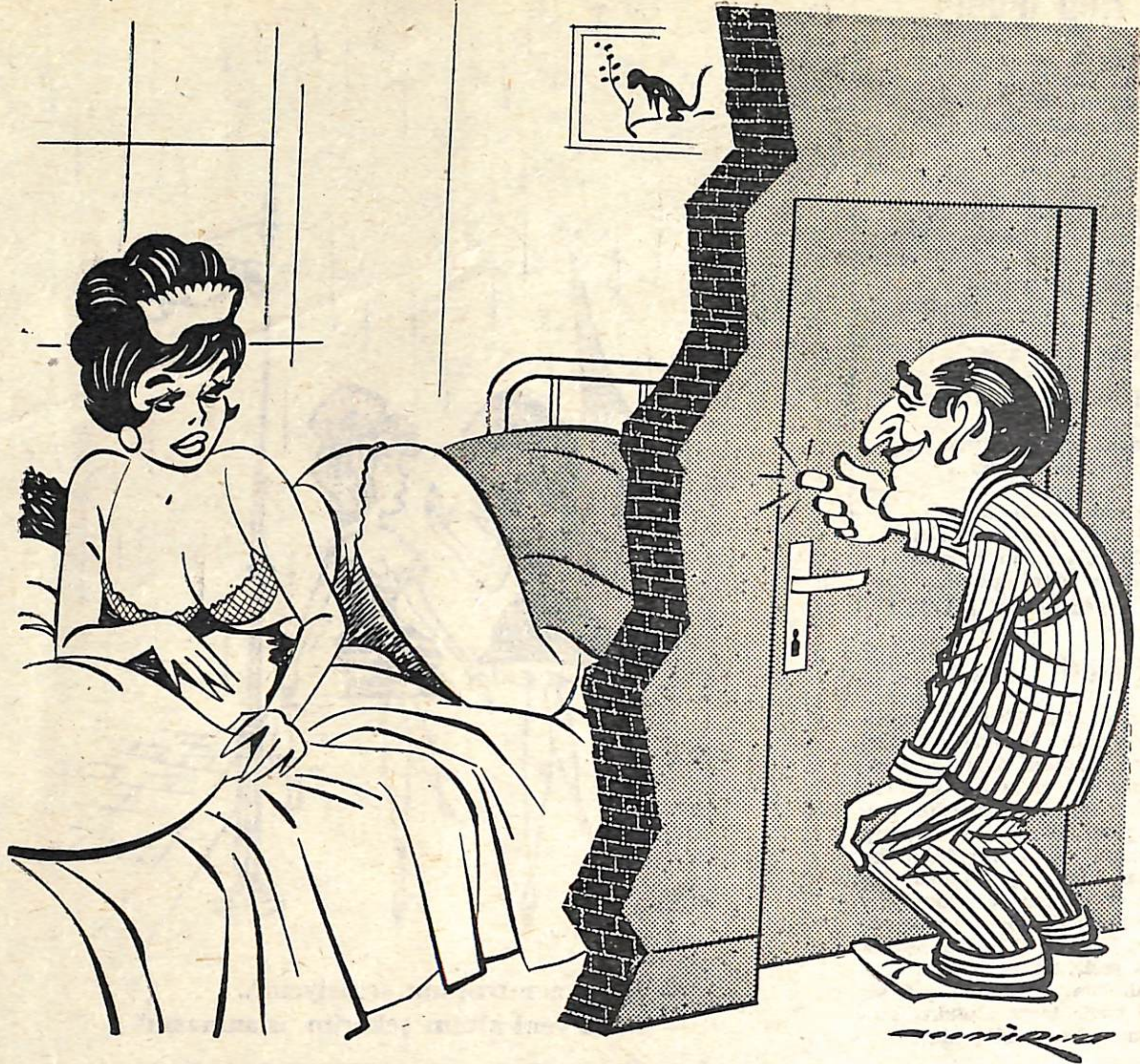
Sofrada yanında oturan genç kadın da bu arada arkadaşının kulağına eğilmiş:

— Doğrusu, diyordu, bu ağır başlı adamdan böyle şey beklemezdim... Yemek başladığından beri durmadan bana çimdik atıyor...

— Kusura bakma âbi

anta, gece kulübü açılacak..
— Gazeteler —

— Zeynep, aç... Hanım grev ilân etti!..

ir turistik birleşme evi yapa-
in borçlarını ödemezsem ba-

Bir şans daha...

Kadın pür hiddet odaya girdi ve kocasına:

— Artık şoförü kovma zamanı geldi, diye bağırdı, onun dikkatsizliği yüzünden bugün iki defa ölümle burun buruna geldim...

Adam hiç istifini bozmadan neşeli bir sesle cevap verdi:

— Karıcığım bu kadar sinirlenecek ne var, Allah'ın hakkı üçtür, ona bir şans daha tanıyalım...

* * *

Kalın çoraplar

Adam genç bir kıza sordu:

— Kalın çorap giyen kızlara ne olur biliyor musunuz?

— Hayır, diye cevap verdi kızcağız, ne olur?

Adam müstehzi, cevap verdi:

— Ne olacak... Hiçbir şey...

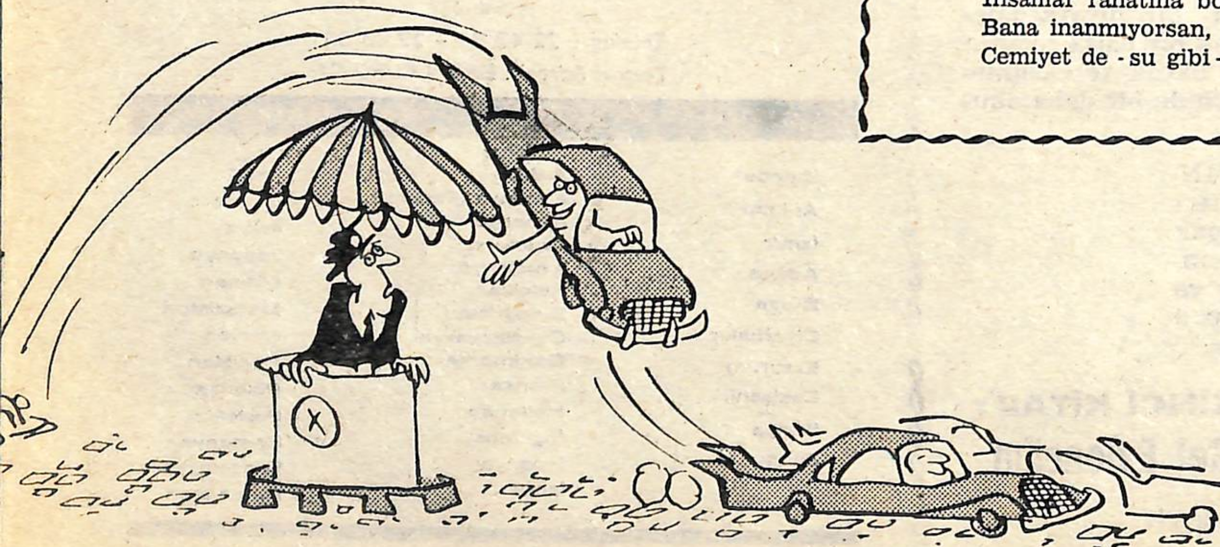
Değişmez kanun...

Bir kolayca yaşamak vardır, dostum, bir de zor:
Eğilmek, kat-kat olmak harcıysa bir kişinin,
Tıkırında gitmesi mukadder, her işinin...
Eğilmem diyenlere kim nefes aldırıyor?...
Cemiyet de - su gibi - hafifi kaldırıyor...

Veriyorsan ne çıkar, hakka, doğruya meyil,
Pırlanta olsan da sen, herkes kuyumcu değil.
Günün geçer akçası şu gerçeği iyi bil:
Çevremiz, göze batan dalları hep kırıyor,
Cemiyet de - su gibi - hafifi kaldırıyor...

Yalancıyı, kötü'yü benimsemiş piyasa...
Değişir, düzelirdi belki bir gün bu yasa...
İnsanlar rahatına böyle düşkün olmasa...
Bana inanmıyorsan, yükselen başlara sor:
Cemiyet de - su gibi - hafifi kaldırıyor...

Şahap GÜRSEL

sim çok acele!

O eskidendi...

Kadın kocasına biraz kırgın bir sesle:

— Beni eskisi gibi sevmiyorsun, der.

— Onu da nereden çıkardın, diye koca hayretle sorar.

Kadın gözleri dalgın cevap verir:

— Ellerimi ellerine alıp saatlerce öylece otururdun...

Adam, geçenleri hatırlamak ister gibi biraz duraklâdı sonra mânalı bir gülümseme ile karşılık verdi:

— O zaman durmadan piyano çalmak isterdin...

Hep gider

Gelmemişken arzum dile,
Hislerimi bile bile,
Bağlandığım güzel bile
Gitti gider, dahi gider...

* * *

Bu ayrılık ne son, ne ilk,
Av yerleri dolu keklik!
En değerli şeyim: Gençlik!
Gitti gider, dahi gider...

* * *

Kime nasip iyi armut?
Kim fanidir, kim Lâyemût?
Beslediğim bütün umut:
Gitti gider, dahi gider...

* * *

Sağdan vuruş, soldan vuruş,
Alacaklı yırtıcı kuş!
Cebimdeki üç beş kuruş:
Gitti gider, dahi gider...

* * *

Bu nizamda bütün devran,
Menzil uzak, pek az varan!
Ufka doğru en son Kervan:
Gitti gider, dahi gider!..

Salâhattin KUTLU

Şükürler olsun...

Kilisede âyin bittikten sonra papaz efendi ibadete gelenleri fakirlere yardıma dâvet eder ve şapkasını en ön sırada oturana vererek sırayla geçirmesini söyler; şapka kilise içinde gezip dolaştıktan sonra kürsünün üstüne bırakılır, papaz efendi bakar ki ne görsün şapkanın içinde bir palto düğmesinden başka bir şey yok... Ellerini açarak yüksek sesle duaya başlar:

— Allahım, der, sana çok şükür ki böyle bir toplulukta şapkam sağ salim geri geldi...

ZEKİ

— Niçin açmıyorsun şemsiyeni?..
— Daha yeni aldım şekerim, ıslanmasın!

«Kış» demedik

Yalanın yemine uygun,
Zamanın, zemine uygun.
Çolak kaptan, salak tayfa
Yolcular gemine uygun!

* * *

Kuzuya denmez «Meleme!»
Çantan dolsun tepeleme.
Çobanın gönlü bir olsun:
Kuzudan çalar teleme!

* * *

Birlikte ayığı, mesti,
Su yolunda kırık testi.
Bir tek secdeye varmadan
Ne çabuk bozdun abdesti?

* * *

Avukat tuttuk, Müekkildik.
Söz aldık yine ekildik.
Artık «Babı hükûmetten»
İzzet, ikballe çekildik.

* * *

(KUTLU) artık yürü dimdik.
Koruyucun baba (Çimdik)
Çiy yemedik hiç kimsenin
Tavuğuna «Kış!» demedik..

Salâhattin KUTLU

Gazeteye inanılır mı?

Genç gazeteci, yeni yazı serisi için oldukça enteresan bir mevzu bulmuştu, tımarhaneleri gezerek gördüklerini yazacaktı... Bir seferinde koğuşların birinde elini yeleğine sokmuş, Napolyon pozunda bir hastayla karşılaşınca kulağına eğilerek:

— Ama, demiş, ben Napolyon'un öldüğünü duymuştum...

Deli hiç istifini bozmadan yüksekten bakan bir eda ile cevap vermiş:

— Siz de gazetelerin her yazdığına inanıyor musunuz?...

İşte!

Okumaya doyamayacağınız bir roman:

Vahşi Gelin

⊙ Bu roman, polis ve aşk romanlarında kitap seviyesini yükselten AKBABA YAYINEVİ'nin üçüncü kitabıdır.

⊙ **Bu romandaki aşk, bu romandaki heyecan, bu romandaki sürükleyici konu hayatınıza renk, ışık verecektir. Vahşi Gelini bitirdikten sonra tatlı bir rüyaya dalacak, ama en çok bir hafta geçince tekrar elinize alacak ve eksilmeyen bir zevk içinde bir daha okuyacaksınız.**

⊙ Vahşi Gelin, AKBABA YAYINEVİ'nin bütün kitapları gibi tertemiz basılmıştır. Karton kapak ve beş renkli kuşe kuvertür içindedir. İplik dikişle dikilmiştir ve üç yanı kesilmiştir. Her kitap 5 liradır.

BİRİNCİ KİTAP: **Kör Şeytan**

İKİNCİ KİTAP: **Gel Evlenelim**

Umum dağıtım merkezi:
BATEŞ Bayilik Teşkilâtı, İstanbul

REKLÂMLARINIZ İÇİN

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 22 43 84 - 22 43 85
Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER	DIŞ MUHABİRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın: 17998—193)

MİLLETLER GÜLÜYOR

Çocuk kavgası

Küçük Mariuccia ile Pierio, çocuk bahçesinde oynıyorlardı. Salıncağa binmek yüzünden araları bozulmuştu. Mariuccia, Pierino'ya:

— O yamalı pantalonla mı salıncağa bineceksin, sözde baban tüccar terziymiş, sana sağlam bir pantalon giydirmiyor.

Deyince, Pierino:

— Senin baban da dişçidir ama küçük kardeşinin ağzında bir dişi dahi yok!..

* * *

Sarhoşluk

Bir ayağı yaya kaldırımda, bir ayağı asfaltta yürüyen adamın yanına polis yaklaşır:

— Ooo, iyice kafayı çekmişsiniz?.

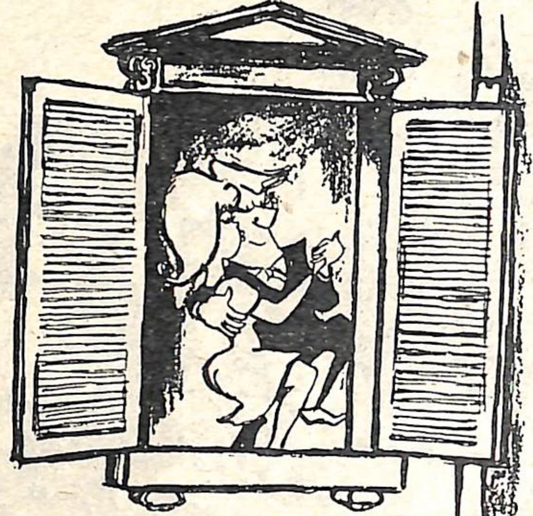
— Sahi mi?

— Tabiî... Her haliniz sarhoş olduğunuzu gösteriyor.

Adamın yüzü güler:

— Çok şükür Allahım, ben de kendimi topal zannediyordum!

— Günde kırk kere inip çıkıyor... Maşallah... Bu yaşta bu kadar jimnastik merakı!

Tezgâhtarlık sanatı

Kadın, girdiği kundura mağazasında birçok iskarpinleri giyip çıkardığı halde, hiçbirisi ayağına uygun gelmemişti. Nihayet tezgâhtar dayanamadı:

— Madam, dedi, istediğiniz gibi ayakkabı bulamazsınız, çünkü bir ayağınız ötekinden büyük..

Kadın bir şey satın almadan asık suratla dükkândan çıktı. Başka bir kundura mağazasına girdi. Orada da istediğini bulamamıştı. Buradaki tezgâhtar daha nazikti:

— Madam, dedi, sizin bir ayağınız öbüründen daha küçük.

Kadın iki çift iskarpin satın alarak mağazadan ayrıldı.

* * *

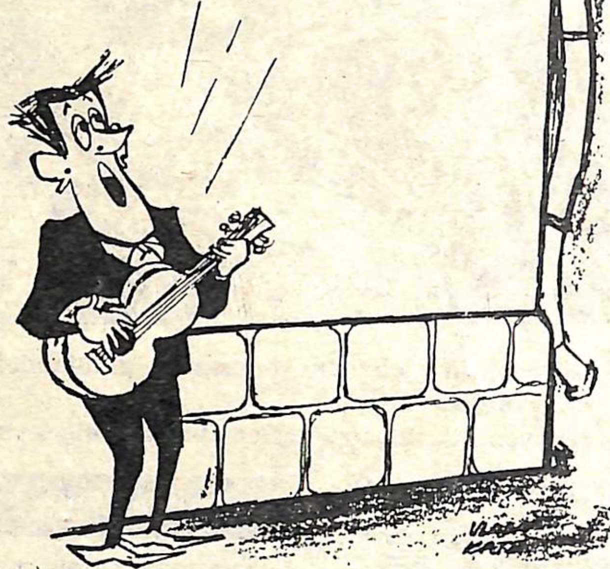
Ayni model

Çocuğunun durmadan ağladığını gören baba, elinden gazeteyi atarak karısına seslendi:

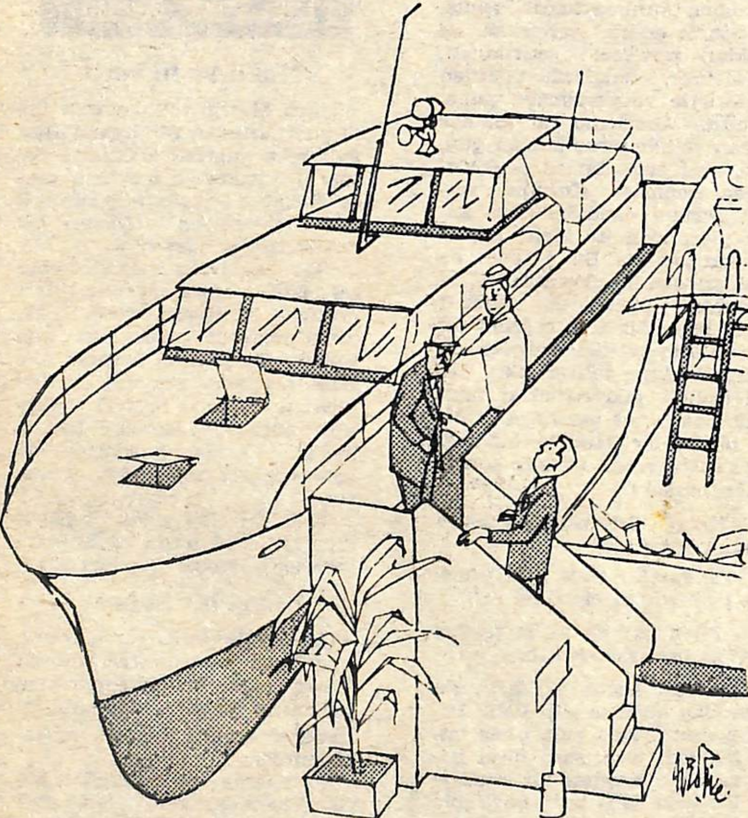
— Bu ne biçim çocuk, durup dururken sebepsiz bağırıyor..

Kadın pişkinlikle cevap verdi:

— Tıpkı babası gibi..

Yazısız

— Beyhude bana «kaptan, kaptan» deme... Almıyacağım gemini!..

Brando'nun köpeği

Yolda, köpeğiyle gezen Brando'ya arkadaşı Cuechette:

— Aman ne güzel köpeğin var, dedi, bunun adı nedir bakayım?

— Rezil..

— Rezil mi?. Doğrusu bu köpeğe konacak bir isim değil..

— Belki doğrudur, fakat sokakta köpeğime adıyla seslendiğim zaman kaç kişinin başını çevirip baktığını görmelisin!

* * *

Düşünmüş!

Hâkim, hırsıza:

— Hırsızlık yaparken karını ve çocuklarını düşünmedin mi?

— Düşünmez olur muyum hâkim bey? Fakat girdiğim mağaza yalnız erkek elbiselerini satıyordu..

* * *

Balayı

Kız, annesine sorar:

— Balayı ne kadar sürer anneciğim?

— Kocandan para istemediğin müddetçe devam eder kızım!

* * *

Mücevher

Tanınmış artist, rejisöre:

— Bana verdiğiniz zengin kadın rolünde, üzerimde taşıyacağım mücevherlerin hakikî olmasını isterim..

Rejisör dudak büktü:

— Ne faydası var, nasıl olsa son perdede zehirlenip öleceksiniz!..

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

— Gözlerimin içine bir baksanız gönlümdekileri okursunuz.
— Katiyen... Açık saçık şeyler okumayı hiç sevmem!

Eski Şiirde Mizah

Yok, yok, yok...

Fazıl Ahmed'in kırk beş yıl önce yayınlanan «Güler-yüz» dergisinde çıkan bir şiiri:

Ömrümün artık cidal-ü cenk için dermanı yok,
Aşkı yok, canam yok, hem vasl ile hicranı yok!

Arzıhal etmek için hattâ üşensem var yeri,
Çünkü söz anlatmanın zaten bugün imkânı yok!

Varidatın sanmayın kim en ufak bir hükmü var,
Masrafın lâkin efendim haddi yok, payânı yok!

Mutlaka azad olur sükkânı derd-ü gussadan,
Öyle bir mülk olsa kim meb'usu yok, âyanı yok!

«Serteser hâli şüden mamure-i şi'r ü deha,»
Namı var ol ülkenin zira bugün sükkânı yok!

Hiç bedesten kalmamış teşhir-i âsar etmeğe,
Şimdi bir tacir ki tab'ım, mâlı yok, dükkânı yok!

Şair olmak, mair olmak saçma şey hep, anladık,
Kaç hemen ol kimseden kim servet-ü sâmanı yok!

Bir «güleryüz» bari sen göster Sedad bey âleme,
Çünkü senden başka devrin çehre-i handanı yok!..

Fâzıl Ahmet

Abdülhamit ve Kaznov

ON dokuzuncu yüzyıl sonlarında Avrupa'da Kaznov adlı bir hokkabaz türemişti. Aklın, düşüncenin alamıyacağı hünerler gösteren bu adam, dünyanın birçok yerlerini dolaştığı sıralarda, bir ara İstanbul'a da geldi. İstanbul, Kaznov'un Beyoğlu'nda verdiği temsillerle çalkanıyordu. Nihayet havadis Abdülhamid'in kulağına kadar gitti. Padişah'ın Yıldız Sarayında özel bir tiyatro salonu vardı. Hokkabaz Yıldız'a dâvet edildi. O gece sarayın küçük, süslü ve yaldızlı tiyatro salonu kadınlı erkekli saray mensupları ile dolmuştu. Kaznov, sahneye çıktı ve gerçekten akılları durduran meharetlerini göstermeğe başladı.

Çeşitli meharetlerden sonra sıra yutma numaralarına gelmişti. Kaznov'un yutma numaraları pek ünlüydü. Büyük hokkabaz, önce küçük eşyalardan başlıyarak, yutmalara başladı. Mendilini çıkarıp dürüp büküp yuttu. Sonra saatinin kösteğini çıkardı, onu da afiyetle yuttu. Cebindeki evrak cüzdanını yuttu. Küçük bir el valizini yuttu. Nihayet hızını alamamış olmalı ki, yanındaki kocaman iskemleyi kaptığı gibi onu da bir hamlede yutuverdi. Abdülhamid, bu numaraya çok şaşırmıştı. Yanında oturan Mabeyn Başkâtibi Tahsin Paşa'ya dönerek:

— Hakikaten büyük meharet; dedi. Şimdiye kadar bıçak kama

Tarihte Mizah

gibi eşya yutanı görmüştüm ama bu kadar büyük bir şey yutanı hiç görmemiştim.

Tahsin Paşa'nın, zamanın Bahriye Nazırının çok ağır suiistimallerinden müthiş bağrı yanıktı. Padişahın bu konuşması üzerine hemen fırsatı yakaladı:

— Efendimiz, doğrusunu söylemek gerekirse bu hokkabazın hünerleri o kadar şaşırtıcı olmasa gerek; diye cevap verdi. Zira Bahriye Nazırı kulunuz mütemadiyen en büyük zırhlıları, torpidoları yutmak suretiyle bu vadide Kaznov'dan çok daha üstün hünerler göstermektedir.

⊙

Uygun isim

AHMED Vefik Paşa, bir ara «Hilâliahmer Umumi Müfettişi» olmuştu. Şimdiki Kızılay kurumunun adı o zamanlar Hilâliahmer'di. Kurum daha yeni yeni gelişip genişliyordu. Gelir kaynakları da pek azdı. Tam bu sıralarda Rumeli'nde yeni bir savaş olmuş, onbinlerce yerinden, yurdundan kopmuş muhacir İstanbul'u doldurmuştu. Hükûmet bu muhacirleri yerleştirmekte, barındırmakta, doyurup beslemekte ciddi zorluklar çekiyordu. Çoğu okullara, camilere, han avlularına doldurulan bu zavallı adamlara, her vakit olduğu gibi, Hilâliahmer kurumu kucak açmıştı. Şehrin çeşitli yerlerinde aş ocakları meydana getirilmişti. Muhacirler, buralarda pişirilen yemeklerle doyurulmağa çalışılıyordu. Amma ne var ki, her zaman ve her yerde olduğu gibi, bazı kirli eller, bu aş ocaklarına da uzanmıştı. Kurumun verdiği erzakın tümü buralara kadar gidemiyor, işe hiyle, hırsızlık karışıyordu. Bu yüzden, aş ocaklarından haklı sızıltılar, şikâyetler yükseliyordu. Ahmed Vefik Paşa, bir gün, çoğalan bu şikâyetlerin niteliğini incelemek üzere, ocakları teftişe çıktı. Lâleli camii yakınlarındaki mutfaklardan birine uğradı. Aşçı başı, büyük bir kazanda bir şeyler karıştırıyordu. Onunla konuşmağa başladı:

— Kolay gelsin usta; ne pişiriyorsun bakalım?

— Zırva (Bir çeşit tirid yemeği) pişiriyorum efendim.

— Zırva mı? Ne biçim şeymiş o? Ver bir kaşık bakalım.

Aşçı başı küçük bir kepçeyle kazandan nümune alıp Vefik Paşa'ya uzattı. Paşa aldı, biraz tattı; bu, tadı tuzu, şusu busu bulunmıyan, lezzetsiz bir nesneydi. Bir kere daha tattı. Şöyle bir gözlerini kapayıp hükme varmağa çalıştı. Sonra kepçeyi aşçıya geri verdi:

— Al bakalım oğlum; dedi. Dediğin gibi imiş, hakikaten zırvaymış..

Eski Türk Mizahı

Koku ve bulantı

İkinci Meşrutiyet devrinin ünlü yazarlarından Ali Kemal Bey, mütareke yıllarında İstiklâl Savaşı'nı yürütenler aleyhine cephe almıştı. O günlerde çıkan mizah dergilerinden (Diken) bir yazısında şöyle diyor:

«Son günlerde Anadolu'dan gelmekte bulunan zafer kokuları üzerine Ali Kemal beyle R. H. beyin mideleri bulanmağa başlamıştır Bu yüzden, havanın çok sıcak olmasına rağmen, dünden itibaren (Peyam-ı Sabah) gazetesinin bütün pencereleri kapanmıştır. Yakında kapılarının da kapanacağına hiç şüphe olmasın.»

(Not: Bu alay yollu kehânet kısa bir süre sonra aynen gerçekleşmiş, gazete kapanmıştır.»

Özel bir haber

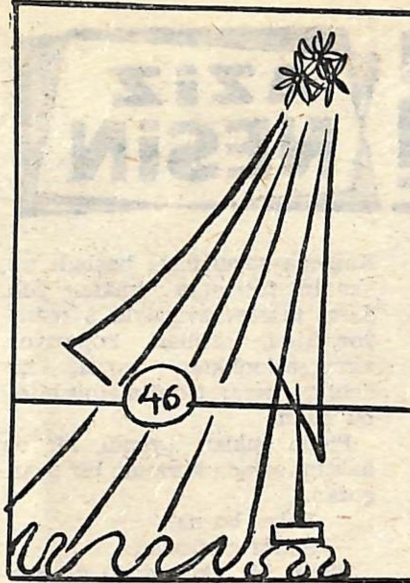
(Molla Nasreddin) gazetesi, ağır hasta bulunan bir yobazın ölmek üzere bulunduğunu okuyucularına şu şekilde duyuruyor:

«Cehennemin öz hususî muhabirimizden:

Bugünlerde cehennemde büyük hazırlıklar var. Her tarafı cilalayıp bezeyorlar. Bu yahında bir mukaddes vücud buraya teşrif getirecek. Yalnız Sırat köprüsünün çoh korhusu var ki; ola ki mukaddes vücud geçerken takat getiremeyip kırıla deyi.»

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN- ADNAN TAHİR
ÇİZEN- TURHAN SELÇUK

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 39 —

İkinci, üçüncü sınıf bir bar açmaya değmez. E benim de bu meslekte, haddimiz olmayaraktan, bir şerefimiz var, namımız var... Namımızla mütenasip olsun, dedim, kıydım paraya, çok bir lüküs ve en ekistırasından bir gazino açtım ki, birinci sınıf turistik bir yer oldu. İlk senesini büyük zararla kapadık. Ertesi yıl gene zarar... İstanbul'da kazanıp Ankara'da batıracağız... Benim gazinonun çok bir lükslüğüne diyecek yok ama, zararın sebebi şu ki, o zaman striptiz daha yeni çıkmış, diğer öteki gazinolar hep Avrupadan striptizci karı getirmiş, biz striptizcinin iyi bir cinsini bulup da getirtemiyoruz.

Benim bir ayağım İstanbul'daysa, bir ayağım da Ankara'da. Derken bu bizim Recep Bey Ankara'ya nakledilmez mi? Durup dururken... Recep Bey çok kızdı «Ben» dedi, «bu kadar sene sadıkane hizmet edeyim, gecemi gündüzüme katıp çalışayım da, buna karşılık bir de Ankara'ya sürsünler, öyle mi? Vazife aşkının mükâfatı bu mudur!» deyip istifayı bastıysa da, istifası kabul olunmadığı gibi, bir de başkomserliğe terfi ettirilerek gene Ankara'ya naklolundu. Recep Bey, bu başkomserliğe terfi işine büsbütün şaştı; çünkü lise tahsili bile olmadığından başkomserliğe terfiini mümkün değil sanıyordu. Terfi edince sevindi. «Demek bunda da bir hayır var» diyerek Ankara'ya gitti. Ben de sık sık iş icabı Ankara'ya gittiğimden Recep Bey'le her seferinde buluşuyorduk. Bir de öğrendim ki, Recep Bey'i, vekillerden birisi hususî olarak emrine almış. Yani işi iş bizim Recep'in. Onun işi iş ama, benim işler gayet boktan gidiyor. İstanbul'da kazandığım parayı, Ankara'daki gazinoda eritiyoruz. Bir sene zarar, iki sene zarar... E buna dayanılmaz. Ben Avrupa'dan striptizci getirdim ama, bizim striptizci alâka ve ilgi toplıyamadı. Çünkü o zaman Ankara'da bir gazinoda Mis Kamepa denilen bir striptizci var, herkes onu görmeye gidiyor.

İşlerin kötüye gitmesinden bir gün ben dert yanarken, bizim Recep,

— Yahu, dedi, sen şu Mis Kamepa'yı ayartıp da gazinona alamaz mısın? O karı o gazinodayken, Ankara'daki başka hiçbir gazino iş yapamaz. Çünkü, seninki gibi lüküs gazinoya fakir fukara takımı gelemez. İstanbul'daki iş başka, Ankara'nın işi başka... Burda gazinoya ekâbir gidecek, hükûmet adamları filân gidecek, zengin ve muteber tüccarlar filân gidecek ki, gazinocu da para kazansın. Onun için sen ne yap et, şu Mis Kamepa'yı ayarla, ayart onu gazinona al!

— Nasıl olur, kadının mukavelesi vardır...

— Ben kadınla ahbabım, benimle gayet iyi konuşuyor...

— Yahu kadın Türkçe bilir mi?

— Bilmez.

— Sen gâvurca bilir misin?

— Bilmem...

— E, nasıl konuşuyorsun?

— Efendim, bu kadın, bizim vekil beyle çok sıkı fıkı ahbap, aralarından su sızmıyor. Malûm ya, ben de her gece vekil beyfendinin arabasındayım. Mis Kamepa numarasını yaptıktan sonra her gece arabaya alıp Vekil Beye götürüyorum. Bazan da vekil beyle birlikte arabaya biniyorlar. Biz işte kadınla böyle böyle ahbaplığı ilerlettik, kaşla gözle, işaretle, mişaretle anlaşıyoruz. Kadın benden pek bi hoşlaştı. Bir görsen kardeşim, bir âfet-i cihan bu karı... Aman şunu ayartmanın bir yolu...

Bir gece, Recep Beyle beraber, Mis Kamepa'nın çalıştığı gazinoya gittik. Benim gazinoda her gece ancak iki-üç masada müşteri var, halbuki bu gazino tıklım tıklım dolu... Recep Bey,

— Hep bu Mis Kamepa'nın yüzünden gazino doluyor... dedi.

Mis Kamepa'nın numarası başlıyacak. Salonun ışıkları söndü, pistin projektörleri yandı. Evet, artist ortaya çıkarken salonun ışıkları karartılır ama bu kadar da karartılmaz, biraz ışık olur, âdet böyledir. Recep'e,

— Salon zifiri karanlık oldu, acaba neden bu kadar karartılar salonu? dedim.

Recep dedi ki:

— Mis Kamepa soyunmaya başladı mı, neden salonu böyle zifiri karanlığa boğduklarını anlarsın... Striptize burda daha yeni başladığı günler, salonu bu kadar karartmıyorlardı, ama sonraları baktılar ki olmuyor... Çünkü çok ayıp oluyor, kadın soyunurken erkek seyircilerin suratları değişiyor. Herkes birbirinden utanıyor, ertesi gün de alay ediyorlar birbirleriyle. Şimdi kendin de göreceksin ya, Mis Kamepa soyunmaya başladı mı, kendini tutmanın imkânı yok. Kimi masayı avucuyla sıkıştırıyor, kimi, örtüleri koparıyor, kimi şaşkınlıktan bardağı, kadehi deviriyor. Görülmemiş bişey bu kadın...

Pistin ışıkları yandı, bir de baktım ortada korkunç bir orangotan...

— Yahu, bu ne?

— Şimdi görürsün...

Pistin bir köşesinde de korkudan titriyen bir kadın... Orangotan başladı kadını kovalamaya... Kadın kaçar, çığlık çığlığa, orangotan kovalar. Derken o koca orangotan bir pençe atıp, kadının üstünden mantosunu sıyırdı. Kadın kaçtı gene... Orangotan ardında... Bir pençe daha... İşte böyle böyle o orangotan pençesini ata ata kadını soyup çırılçıplak etti. Kadın, yerde acıdan kıvranıyor. Orangotan dersen, etrafında yalanıp dolanıp duruyor... Sonunda, orangotan kaptığı gibi çıplak kadını kollarının arasında içeriye kaçırdı.

Bereket, ışıkları birden yakmadılar da, seyirciler derlenip toparlanmaya vakit bulabildi.

Recep Bey,

— Nasıl? dedi.

Şöyle bir silkinip kendime geldikten sonra,

— Kadında hüner varmış birader, dedim, bunca adam boşuna doldurmuyor gazinoyu...

— İstersen, ben bu gece arabada yolunu yapayım, bir ağzını arıyayım kadının...

Recep Bey, arası iyi olduğundan vekil bey'den de yardım görerek meseleyi kadına açmış. O da,

— Çalıştığım gazinocuya, mukaveleyi feshedince tazminatımı ödesin, her gece de beşyüz lira verirse onun gazinosuna gelirim... demiş.

Gecede beşyüz lira o zamanlar duyulmuş bir para değil. Ama hepsine razı oldum. Mis Kamepa geldi benim gazinoya. Gelir gelmez de bizim gazino müşteri almaz hale geldi, her gece tıklım tıklım ve de bütün müşterilerimiz hep silme ekâbir takımı... Mis Kamepa sonraları bir numara daha çıkardı. Orangotan onu soyup da çırılçıplak edince, tek ışık kalıyor, bu ışık da küçüle küçüle, yalnız Mis Kamepa'nın göbeğini gösteriyor, başka hiçbir yeri görünmüyor kadının. İşte o zaman, o göbek, ama ne göbek beyim, dönüyor da dönüyor, dönüyor da dönüyor... De ki bir motor, değirmentaşını döndürüyor. Kadının bu göbek döndürme numarası bir tuttu ki, hiç sorma... Çift motorlu diye lâkap taktılar.

İşimiz gıcır... Tam ben belimi doğrultacağım... Gelgelelim, kadın rahat durmuyor ki... Müşterilerimiz içinde ne kadar ileri gelen ve büyük adamlarımız varsa, hepsine ayrı ayrı pas veriyor. Yahu, nerdeyse kadın, hükûmet buhranına sebep olacak.,. Herkes birbirine düştü. Ankara'da yüksek sosyete muhitinde Mis Kamepa'dan başka lâf konuşulmaz oldu. Erkekler övünüyorlar:

— Mis Kamepa'yla dün gece beraberdik...

— Mis Kamepa bana âşık...

Dedikodular yayıldıkça yayıldı. Yüksek sosyete aileleri birbirine girdi. Kadınlar,

— Bu ne biçim ahlâksız karıymış, kocalarımızı baştan çıkarıyor... diye şikâyete başladılar O kadın, öbürünün kocasına şikâyet ediyor, öbürünün karısı, ötekinin kocasına şikâyet ediyor:

— Aman şu karının elinden kocamı kurtarın!.. Mesut aile yuvamız yıkılacak!

Basbayağı siyasi bir mesele oldu kadın.

Efendim, kabahatin başı, Mis Kamepa olacak namussuz karıda. Zaten memlekette ileri gelen adam kaç kişi, ulan hepsine birden pas verilir mi, hepsiyle birden kırıştırılır mı? Bir tanesiyle kaynat, yaşa istediğin gibi... Lâkin kadının gözü doymuyor...

Herkes birbirine düştü. Sonunda da olan oldu, «Mis Kamepa'nın sınır dışı edilmesi» için hükûmetten karar çıktı. Eyvaah!.. Ben haberi Recep Bey'den aldım:

— Mis Kamepa sınır dışı edilecek, bu vazifeyi de bana verdiler... Yarın sabah götüreceğim...

Aman... N'olacak şimdi? Yandık biz...

(Devamı var)

● Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Kapak: Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi,
No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

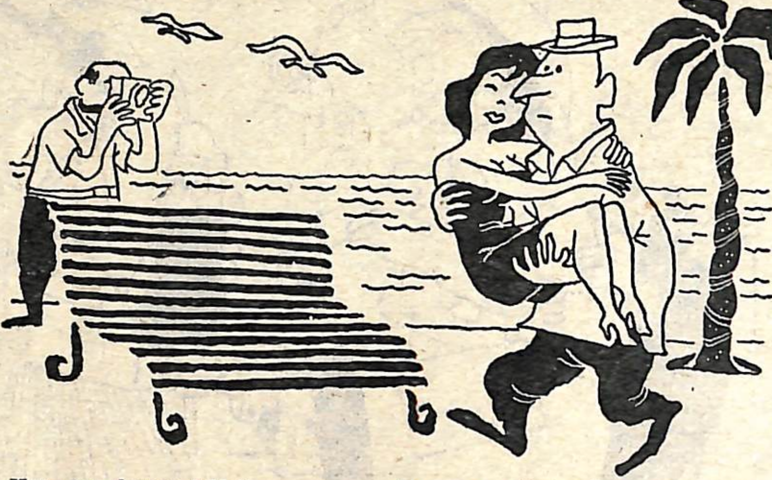
İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira,
iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

YABANIN fındıkçısı

Çeviren: Selâmi Münir Yurdatap

UE güzel, ne tatlıydı hava... Sularda beyaz gölgeleri dinlenen kotralara baka baka sahil yolunda geziniyor, vakit geçiriyordum. Birdenbire omuzuma yumuşak bir elin dokunduğunu hissettim. Başımı çevirdiğim zaman güzel bir kızla yüz yüze geldim. Istıraplı bir sesle:

— Affedersiniz, dedi, sol ayağım fena halde burkuldu. Biraz sonra amcam arabası ile almaya gelecek.. Şu iskeledeki kanapeye kadar beni götürür müsünüz?.

— Hay hay...

Genç kız, uzattığım kollarımın arasına kendini bırakırken:

— Ayak burkulması çok fena değil mi? Diye sordum.

Göğsüme dayadığı kumral başını hafifçe salladı:

— Hem de nasıl...

Biraz sonra onu, en tatlı dikkatimle gösterdiği kanapeye oturttum ve bir tek söz söylemeden oradan uzaklaştım.

Olayın burada bittiğini sanıyordum. Ama öyle olmadı. Akşam indiğim otelin terasında karımla oturmuş sigara tellendiriyor, şundan bundan konuşuyordum.

Bir aralık, karşımızdaki yaya kaldırımında o sabah yardımına koştuğum genç kızın durduğunu ve bana eli ile bir takım işaretler yaptığını görmiyeyim mi?

Karıma hâdiseden bahsetmediğim için başımı birkaç defa sallamak suretiyle kıza oradan uzaklaşmasını anlattım.

Karım bu hareketime sinirlenmişti:

— Başını ne sallıyorsun öyle?..

Diye çıkıştı. Tekrar sinirli bir silkinişle:

— Galiba arı soktu, dedim... Öfff... Galibası yok, soktu... Bir dakika izin ver güzelim, eczaneye kadar gidip biraz amonyak sürdüreyim!

* * *

Kendimi sokağa atmış, karımın göremiyeceği bir yere gelmiştim. Genç kız telâş ve endişe içinde yanıma yaklaştı:

— Sizi tekrar rahatsız ettiğimden dolayı çok üzgünüm, fakat ne yapayım? Çok müşkül bir durumdayım. Herhalde şu müsaade almadan her önüne gelenin fotoğrafını çeken, sonra kopyalarını rıhtımın nihayetindeki stüdyosunda vitrininde teşhir ederek isteyene satan şu siyah pos bıyıklı plâj fotoğrafçısının marifetlerini duymuşsunuzdur...

Vereceği önemli haberi biran evvel öğrenmek için yalandan:

— Evet, duydum...

Deyince, kız, anlatmaya devam etti:

— İşte bu yüzsüz herif bu sabah siz beni kanapeye götürürken fotoğrafımızı çekmemiş mi! Şimdi kendinizi gözünüzün önüne getiriniz: sevgilisini kolları arasında taşıyan bir âşık pozunda!..

Ağzımdan iki kelime kaçtı:

— Felâket!.. Rezalet!..

Kız, son derece telâşlı:

— Asıl felâket, asıl rezalet bu değil, dedi... Ya nişanlım görürse?.. Son derece sinirli, son derece kıskanç bir genç olan nişanlım... Halim ne olur benim?..

Az daha ağlayacaktı kız... Çaresiz yanağını okşadım:

— Ben de evliyim... Benim karım da sizin nişanlınızın dişisidir matmazel... Merak etmeyin, o fotoğrafı kimse görmeden alır, yırtarız... Herif belki naz edecek, belki çok para isteyecektir... Ne yapalım, çaresiz vereceğiz!

Biraz sokularak fısıldadım:

— Allah korusun, karım görürse, kıyametleri koparır...

Genç kız da, ılık nefesi yüzümde dolaşarak korkusunu açıkladı:

— Nişanlım da öyle... Beni ne yapar bilmem, ama sizi sağlam bırakmaz!

* * *

Fotoğrafçının ,rıhtımın nihayetindeki stüdyosuna gittik. Görünürde böyle bir fotoğraf yoktu.. İçim rahatlamıştı. Fakat sevincim çok sürmedi. Bu sırada vitrinde bir yazıya gözü ilişen kız, birdenbire bana döndü:

— Bak, fotoğrafların satıldığı yerin adresi yazılı: Mösyö Melon - Deniz mahallesi, No: 14... İstersen bir de oraya gidelim.

Anlaşılan kız da, benim gibi buranın acemisiymiş... Bir saat dolaştıktan sonra nihayet Mösyö Melon'un evini bulduk.

Pos bıyıklı fotoğrafçıya, elimden geldiği kadar şirin görünmeye çalışarak:

— Mösyö Melon dedim, adresinizi buluncaya kadar dolaşmadığımız sokak kalmadı. Bir hayli yorulduk ama, şimdi sempatik yüzünüzü görünce bütün yorgunluğumuz geçti. Başınızı ağrıtmadan ziyaretimizin sebebini anlatayım: Bu sabah, sahilde gezinirken bu genç kız yanıma yaklaşarak ayağının fena halde burkulduğunu ve kendisini en yakın kanapeye götürmemi rica etti. Ben de insani vazifemi yaptım, onu kucaklayıp istediği yere götürdüm. Maalesef siz o vaziyette fotoğrafımızı çekmişsiniz.

Plâjın fotoğrafçısı, pos bıyıklarını sıvazlıyarak, yüzüme soğuk, soğuk baktı..

— Eeeee, sonra?..

Sesime hazin bir ton vererek devam ettim:

— Sonrası Mösyö Melon, ben evliyim, bu kızcağız da nişanlıdır. Eğer bu fotoğrafı karım ve bu kızcağızın nişanlısı görürlerse felâket olur bizim için...

Mösyö Melon omuzlarını silkti:

— Ne olursa olsun, umurumda değil, böyle bir enstantane her zaman yakalanmaz, bahsettiğiniz foto bu mevsimde çektiğim pozların en güzeli, en enteresanı oldu. Onunla stüdyomun reklâmını yapacağım...

Sonra durdu, gözlerinin içi zalim bir ışıkla yanarak:

— Ama muhakkak istiyorsanız o fotoğrafı size hatırınız için 10 sterline verebilirim! dedi.

Kabul etmekten başka çare yoktu, genç kız benden evvel davranarak çantasından onbeş şilini çıkarıp fotoğrafçının masasının üzerine attı:

— Al, bende bu kadar var...

Ve «Sen tamamla!» der gibi yüzüme baktı. Cüzdanımı açtım ve dokuz küsur sterlini vererek fotoğrafı alıp yırttım...

Kızın neşesi yerine gelmişti... Benimle oturduğumuz otele kadar yürüdü, oradan da yoluna devam etti.

Otelin kapısından girer girmez karımla karşılaşmayım mı?.. Suratını asmış, bana ters ters bakıyordu. Nihayet gürledi:

— Kimdi o yanındaki kız?

Durakladığımı görünce ilâve etti:

— Saklama, ben de senin arkandan biraz hava almak için çıktım. O kızla buluşup rıhtıma doğru gittiğinizi gördüm...

Ciddi bir tavır takınarak cevap verdim:

— O kız mı? Şey... Ortak olduğum bir şirketin sekreteri... Birikmiş işler üstüne konuştum. Tatilini burda geçiriyormuş da...

Karım, alaylı bir bakışla beni tepeden tırnağa süzerek:

— Öyle miii? Dedi.. Çok teessüf ederim doğrusu.. Ben her şeyi biliyorum senin o sekreter dediğin haspa, şu önüne gelenin fotağrafını çeken pos bıyıklı plâj fotoğrafçısının kızıdır. Yabanın fındıkçısı!

D. H. Mayers'den

Beş çocuktan biri!

İki kadın sokakta karşılaşmışlar, konuşuyorlardı. Biri sordu:

— Tebrik ederim bir çocuğunuz daha olmuş...

— Evet, diye cevap verdi arkadaşı, çok tatlı bir bebek...

— Bu dördüncü veya beşinci galiba diye devam eder beriki.

— Beşinci...

— Peki, ismini ne koydunuz?

— Tsin-Tsu-Fu...

— Ne?... Tsin... Anlayamadım doğrusu... Pek acaip bir isim...

— Ne yapayım, der, dünyada doğan her beş çocuktan biri Çinlidir diye bir yerde okudum da...

* * *

Ne sebep, ne sebep!..

— Doğrusu size hayranım, diye kadın arkadaşı ile konuşmağa başlar, kızınızı piyanist yapmak için gece gündüz onunla meşgul oluyorsunuz... Çok iyi ediyorsunuz doğrusu...

— Yok canım, diye beriki cevap verir, piyanist olsun diye filân değil... Sadece parmaklarını burnuna sokmasın diye...

* * *

Muamma!

Kadın kapıdan giren kocasına sevinçle sordu.

— Bil bakalım, yemek için ne hazırladım?...

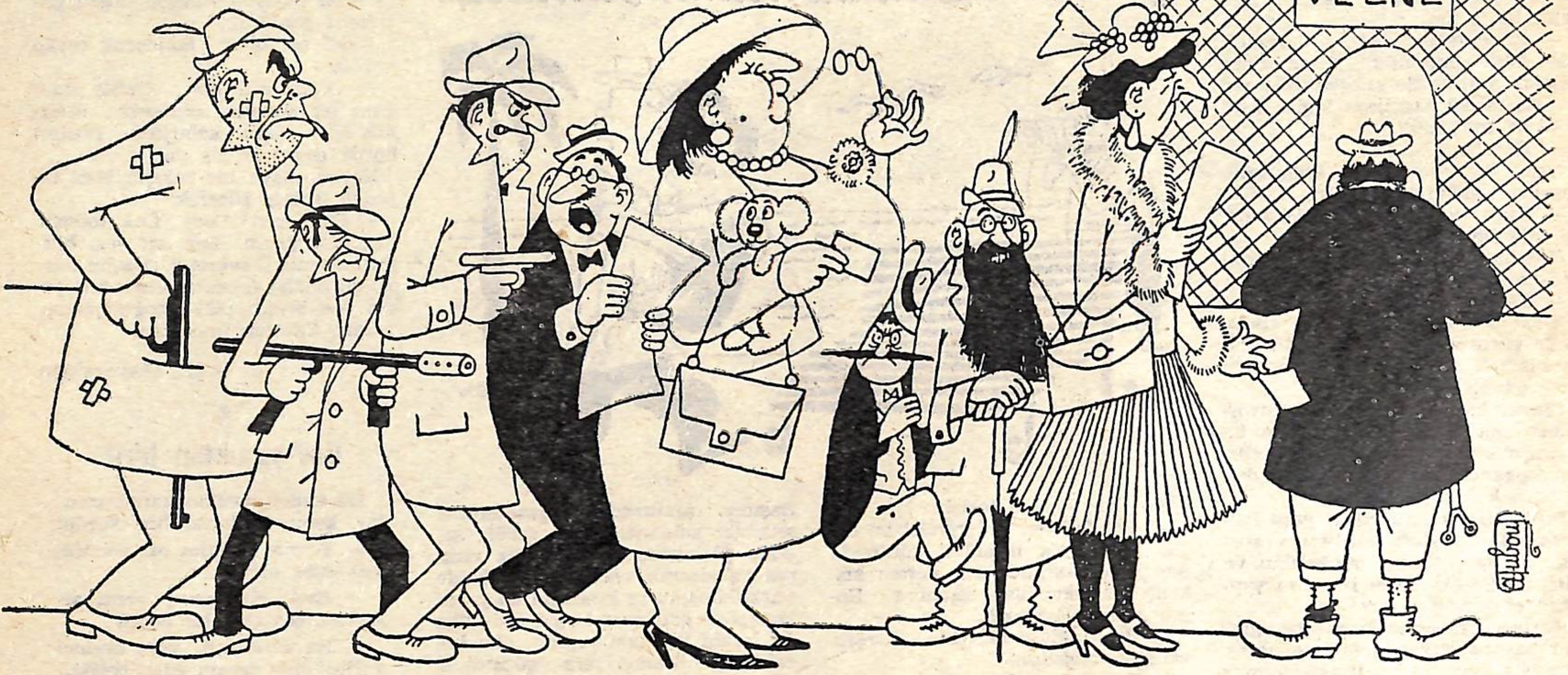
Erkek omuzlarını silkerek:

— Getir bakalım, der, görmeden değil, gördükten sonra da ne olduğunu bilmek mesele zaten...

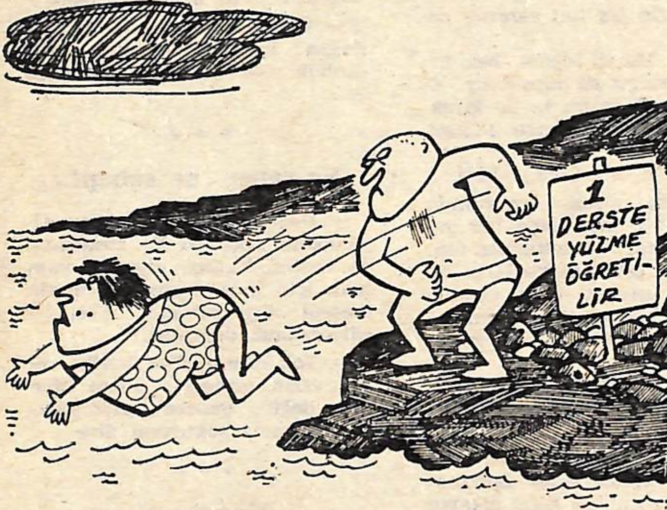

— Eeee... Sonbahar rüzgârı bu!..

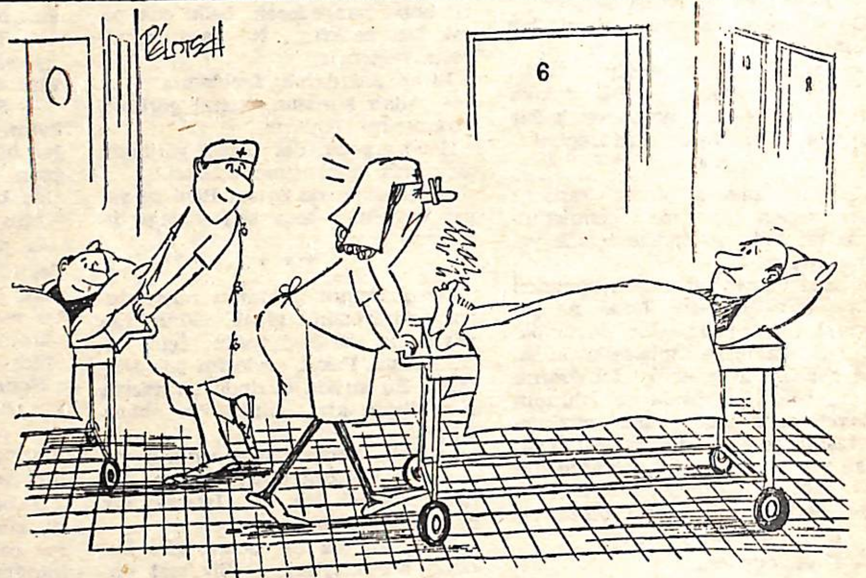
Dünya Karikatürleri...

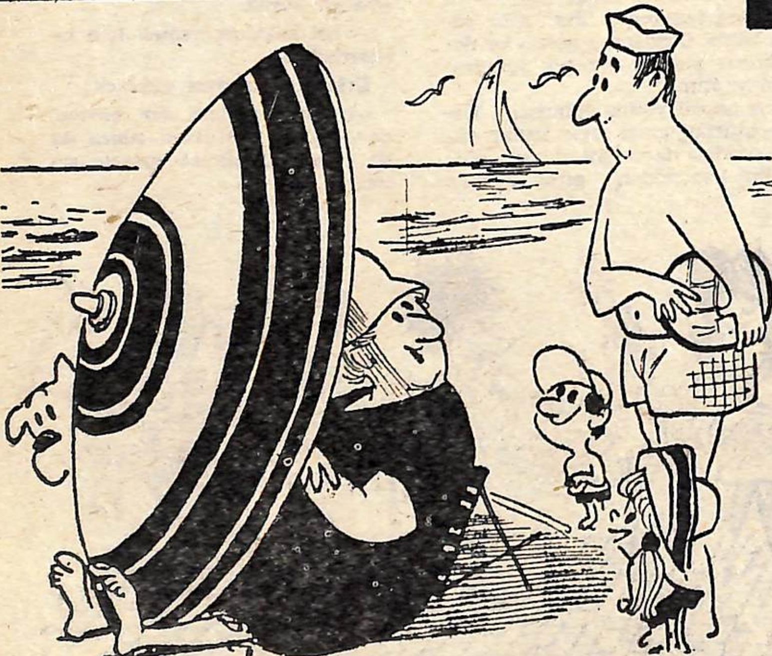
-BEN ÖYLE SOYGUNCU MOYGUNCU ANLAMAM... HERKES SIRASINI BEKLEMEYİ BİLMELİ!..

YAZISIZ...

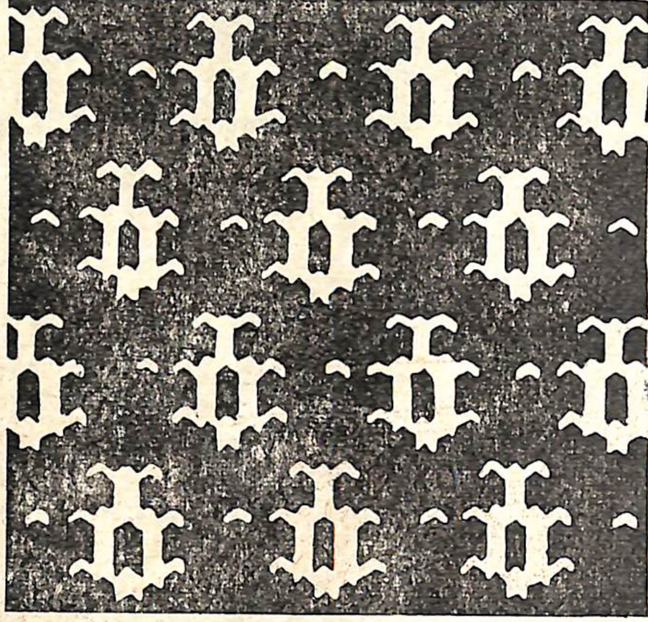
YAZISIZ...

-GÜNEŞ BANYOSUNA AYAKLARIMDAN BAŞLADIM. YAKIŞIRSA DEVAM EDECEĞİM!..

-FATOŞ, BAK BAK, DÜN GECE ÇADIRI NEREYE KURMUŞUZ!..

YAPI ve KREDİ BANKASI

20. YIL

Kültür ve San'at Hizmetleri Serisinden

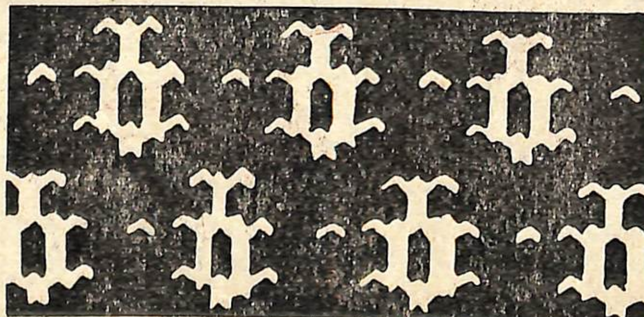
YAYINLAR :

1 - Fotoğrafla Atatürk'ün hayatı
2 - Kendi kendine lise

yayınlandı

3 - Güneşlerin şarkıları
4 - 100 Türk Halk Oyunu
5 - Türk paraları

yayınlanacaktır

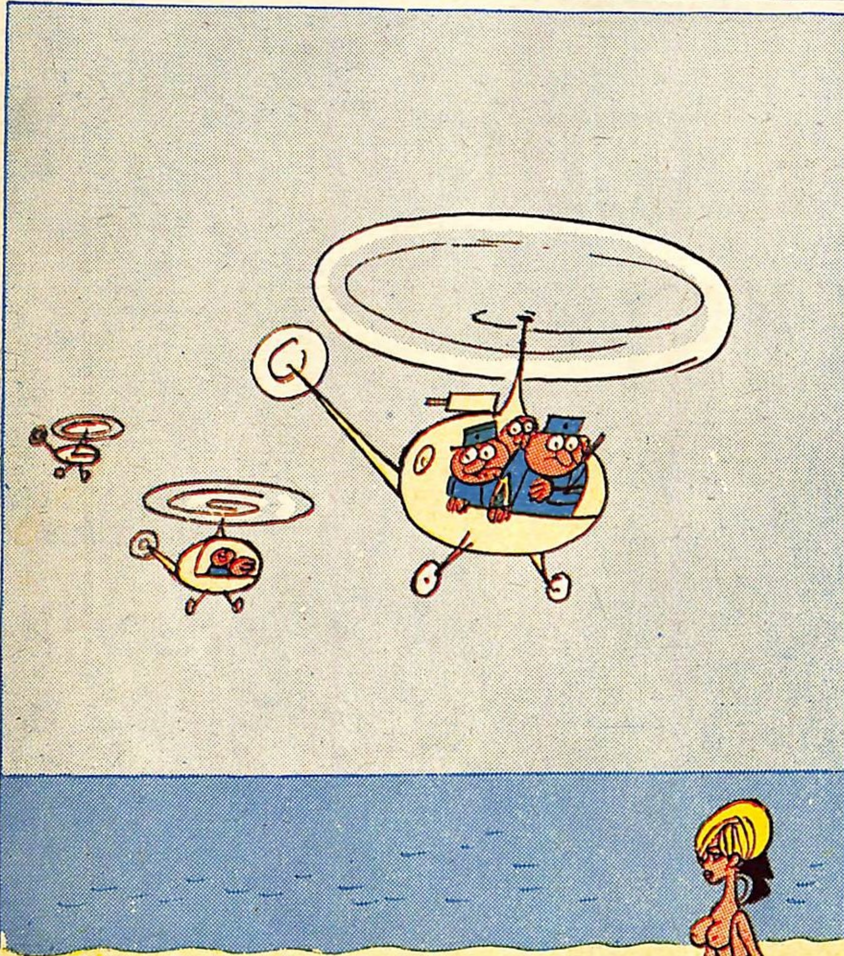

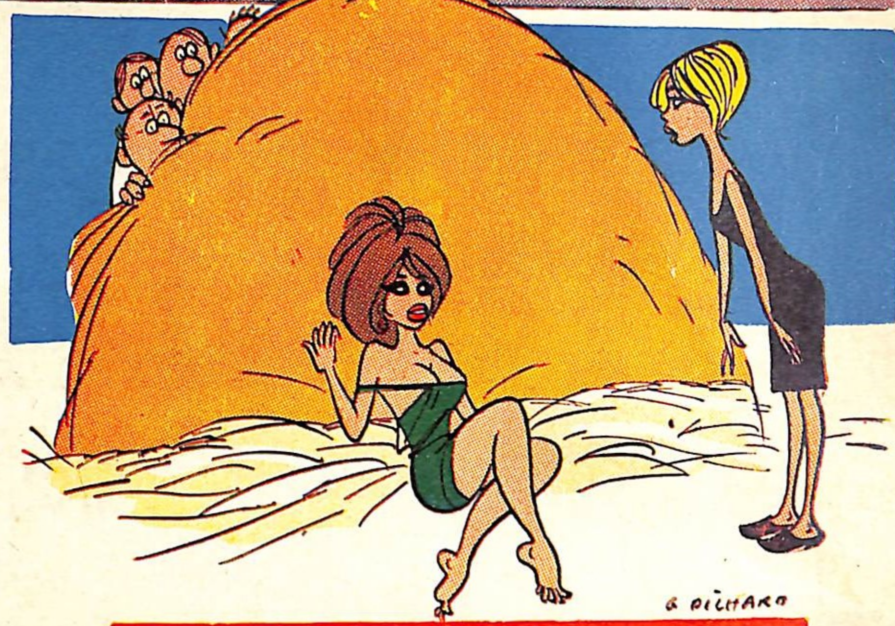
(Reklâmcılık: 3320—194)

Aklala

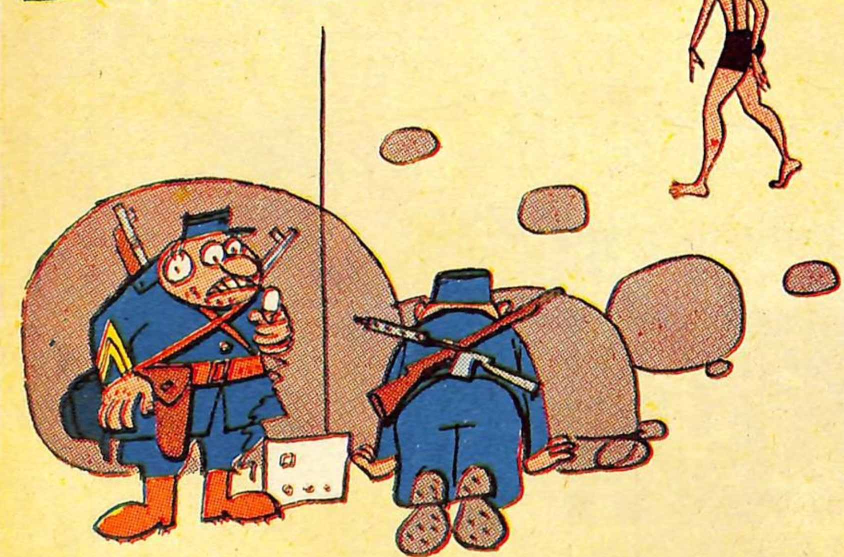

—NE DALDIN ÖYLE? BUNDA YENİ BİRŞEY YOK Kİ... HER GECE DANSTAN DÖNERKEN GÜNEŞİN DOĞUŞUNU GÖRMÜYOR MUYUZ?

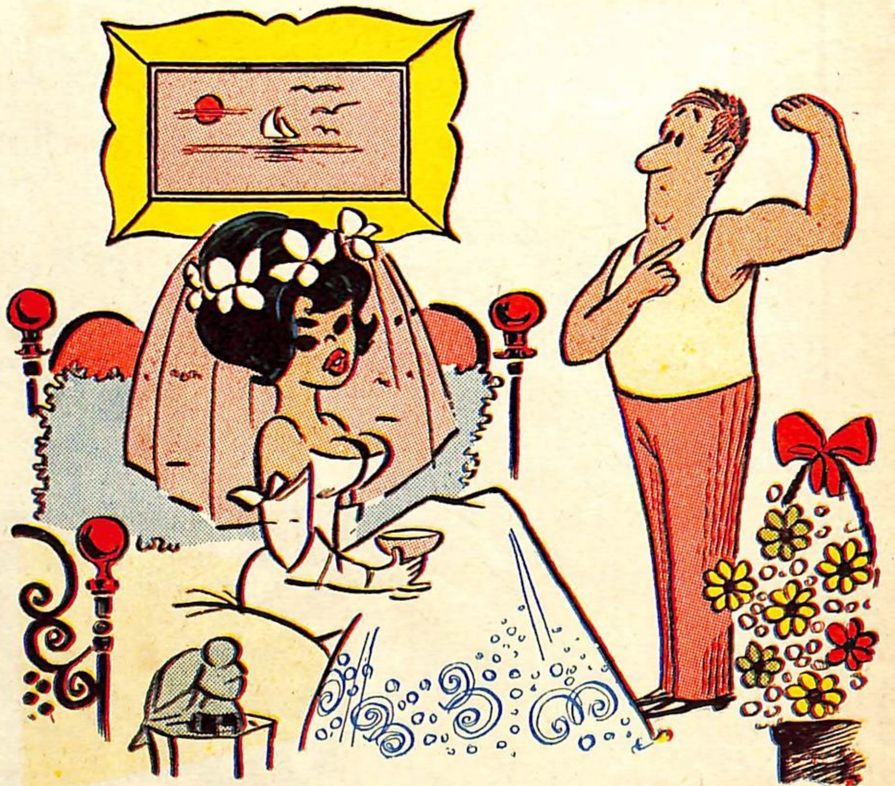

—KOCAMI GÖRDÜNÜZ MÜ?..
—ARKADAKİ SEYİRCİLERİN İÇİNDEDİR BELKİ...

—BİR MONOKİNİLİ GÖRÜNDÜ... ÇABUK TAKVİYE GÖNDERİNİZ!—

—HADİ HADİ... BİZ BÖYLE GÖSTERİLERİ ÇOK GÖRDÜK!